Samling af Afgørelser

RETTENS DOM (Ottende Udvidede Afdeling)

10. september 2025*

»Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik – restriktive foranstaltninger truffet over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed – indefrysning af midler – liste over personer, enheder og organer, som er omfattet af indefrysningen af pengemidler og økonomiske ressourcer – opførelse og opretholdelse af sagsøgerens navn på listen – begrebet »enheder, der er aktive i den russiske IT-sektor, med en licens, der administreres af FSB« – artikel 2, stk. 1, litra i), i afgørelse 2014/145/FUSP – artikel 3, stk. 1, litra i), i forordning (EU) nr. 269/2014 – ulovlighedsindsigelse – urigtigt skøn – begrundelsespligt – ret til forsvar«

I sag T-573/23,

Positive Group PAO, Moskva (Rusland), ved advokaterne A. Beauchemin og W. Julié,

sagsøger,

mod

Rådet for Den Europæiske Union ved E. Nadbath, A. Boggio-Tomasaz og P. Mahnič, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

støttet af

Kongeriget Nederlandene ved M. Bulterman, C. Schillemans og E. Besselink, som befuldmægtigede,

biintervenient,

har

RETTEN (Ottende Udvidede Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, A. Kornezov, og dommerne G. De Baere (refererende dommer), D. Petrlík, K. Kecsmár og S. Kingston,

justitssekretær: fuldmægtig M. Zwozdziak-Carbonne,

* Processprog: engelsk.

på grundlag af den skriftlige forhandling og navnlig:

– stævningen indgivet til Rettens Justitskontor den 15. september 2023,

– den første anmodning om tilpasning indgivet til Rettens Justitskontor den 22. maj 2024,

– den anden anmodning om tilpasning indgivet til Rettens Justitskontor den 25. november 2024,

efter retsmødet den 26. februar 2025,

afsagt følgende

Dom

1 Med søgsmålet i henhold til artikel 263 TEUF har sagsøgeren, Positive Group PAO, nedlagt påstand om annullation af for det første Rådets afgørelse (FUSP) 2023/1218 af 23. juni 2023 om ændring af afgørelse 2014/145/FUSP om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (EUT 2023, L 159 I, s. 526), og Rådets gennemførelsesforordning (EU) 2023/1216 af 23. juni 2023 om gennemførelse af forordning (EU) nr. 269/2014 om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (EUT 2023, L 159 I, s. 335) (herefter samlet »de oprindelige retsakter«, for det andet Rådets afgørelse (FUSP) 2023/1767 af 13. september 2023 om ændring af afgørelse 2014/145/FUSP om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (EUT 2023, L 226, s. 104), og Rådets gennemførelsesforordning (EU) 2023/1765 af 13. september 2023 om gennemførelse af forordning (EU) nr. 269/2014 om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (EUT 2023, L 226, s. 3) (herefter samlet »retsakterne om opretholdelse af september 2023«, for det tredje Rådets afgørelse (FUSP) 2024/847 af 12. marts 2024 om ændring af afgørelse 2014/145/FUSP om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (EUT L, 2024/847), og Rådets gennemførelsesforordning (EU) 2024/849 af 12. marts 2024 om gennemførelse af forordning (EU) nr. 269/2014 om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (EUT L, 2024/849) (herefter samlet »retsakterne om opretholdelse af marts 2024«), og for det fjerde Rådets afgørelse (FUSP) 2024/2456 af 12. september 2024 om ændring af afgørelse 2014/145/FUSP om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (EUT L, 2024/2456), og Rådets gennemførelsesforordning (EU) 2024/2455 af 12. september 2024 om gennemførelse af forordning (EU) nr. 269/2014 om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (EUT L, 2024/2455) (herefter samlet »retsakterne om opretholdelse af september 2024«), for så vidt som disse retsakter (herefter samlet »de anfægtede retsakter«) vedrører sagsøgeren.

Tvistens baggrund

2 Sagsøgeren er et holdingselskab med hjemsted i Rusland, der driver virksomhed inden for sektoren for informationsteknologi og navnlig cybersikkerhed.

3 Den foreliggende sag har sin baggrund i de restriktive foranstaltninger, som Den Europæiske Union har vedtaget over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed.

4 Rådet for Den Europæiske Union vedtog den 17. marts 2014 på grundlag af artikel 29 TEU afgørelse 2014/145/FUSP om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (EUT 2014, L 78, s. 16). Samme dag vedtog Rådet på grundlag af artikel 215 TEUF forordning (EU) nr. 269/2014 om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (EUT 2014, L 78, s. 6).

5 Den 23. juni 2023 vedtog Rådet afgørelse 2023/1218 og forordning (EU) 2023/1215 om ændring af forordning nr. 269/2014 (EUT 2023, L 159 I, s. 330), med henblik på bl.a. at ændre kriterierne for, hvornår fysiske eller juridiske personer, enheder eller organer kunne være omfattet af de restriktive foranstaltninger, som Unionen har vedtaget over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed, idet Rådet tog hensyn til den omstændighed, at informationskrigen udgjorde et vigtigt middel, hvormed Den Russiske Føderation gennemfører sin angrebskrig mod Ukraine.

6 Artikel 1, stk. 2, litra b), i afgørelse 2023/1218 indførte det nye opførelseskriterium, der er fastsat i artikel 2, stk. 1, litra i), i afgørelse 2014/145 [herefter »kriterium i)«]. Denne sidstnævnte bestemmelse har følgende ordlyd:

»1. Alle pengemidler og økonomiske ressourcer, som tilhører

[...]

i) juridiske personer, enheder eller organer, der er aktive i den russiske IT-sektor, med en licens, der administreres af Den Russiske Føderations Føderale Sikkerhedstjenestes (FSB) center for licensudstedelse, certificering og beskyttelse af statshemmeligheder eller en »våben og militært udstyr« licens, der administreres af det russiske industri- og handelsministerium [...] indefryses.«

7 Med samme ordlyd indførte artikel 1, stk. 1, litra b), i forordning 2023/1215 kriterium i) i artikel 3, stk. 1, litra i), i forordning nr. 269/2014.

8 Ved de oprindelige retsakter blev sagsøgerens navn, formuleret som »Positive Group PJSC, alias Positive technologies, alias Gruppa Pozitiva«, tilføjet på listen over personer, enheder og organer i bilaget til afgørelse 2014/145, som ændret, og på listen i bilag I til forordning nr. 269/2014, som ændret (herefter samlet »de omhandlede lister«), med følgende begrundelse:

»Positive Group PJSC er indehaver af en licens, der administreres af FSB. FSB-licensen udstedes til IT-virksomheder, der udvikler krypterings- og kryptografiteknologi, informationssystemer og telekommunikationssystemer til de russiske efterretningstjenester, samt IT-virksomheder, der udvikler »personlige databasestyringssystemer« til de russiske efterretningstjenester (dvs. redskaber, der specifikt er designet til at lagre, genfinde og forvalte store mængder data, som f.eks. er erhvervet ved udtrækning fra sociale medier eller anden praksis til indsamling af efterretninger).

Positive Group PJSC er derfor en enhed, der opererer i den russiske IT-sektor med en licens der administreres af FSB's Center for Licensing, Certification, and Protection of State Secrets.«

9 Den 26. juni 2023 offentliggjorde Rådet i *Den Europæiske Unions Tidende* en bekendtgørelse til de fysiske og juridiske personer, enheder og organer, der var omfattet af de restriktive foranstaltninger i afgørelse 2014/145, som ændret ved afgørelse 2023/1218, og forordning nr. 269/2014, som gennemført ved gennemførelsesforordning 2023/1216 (EUT 2023, C 222, s. 39).

10 Ved skrivelse af 13. juli 2023 anmodede sagsøgeren Rådet om at fremsende de beviser, på grundlag af hvilke Rådet havde besluttet at opføre sagsøgerens navn på de omhandlede lister.

11 Den 4. august 2023 tilsendte Rådet sagsøgeren en kopi af bevismaterialet med referencenr. WK 5423/2023 af 3. maj 2023 (herefter »det første bevismateriale«).

12 Den 13. september 2023 vedtog Rådet retsakterne om opretholdelse af september 2023, hvorved sagsøgerens navn blev opretholdt på de omhandlede lister med samme begrundelse som den, der fremgik af de oprindelige retsakter.

13 Den 14. september 2023 offentliggjorde Rådet i EU-Tidende en bekendtgørelse til de personer og enheder, der var omfattet af de restriktive foranstaltninger i afgørelse 2014/145, som ændret ved afgørelse 2023/1767, og forordning nr. 269/2014, som gennemført ved gennemførelsesforordning 2023/1765 (EUT 2023, C 324, s. 8).

De faktiske omstændigheder efter søgsmålets anlæggelse

14 Ved skrivelse af 25. september 2023 anmodede sagsøgeren Rådet om at fremsende de dokumenter, der lå til grund for opretholdelsen af opførelsen af sagsøgerens navn på de omhandlede lister.

15 Den 31. oktober 2023 fremsendte Rådet på ny en kopi af det første bevismateriale til sagsøgeren og fremsendte ligeledes dokumenterne i bevismaterialet med referencenr. WK 6512/2023 af 16. maj 2023 (herefter »det andet bevismateriale«) til sagsøgeren.

16 Ved skrivelse af 1. november 2023 fremsendte sagsøgeren en anmodning til Rådet om fornyet gennemgang af afgørelsen om at opføre og opretholde sagsøgerens navn på de omhandlede lister.

17 Den 12. marts 2024 vedtog Rådet retsakterne om opretholdelse af marts 2024, hvorved sagsøgerens navn blev opretholdt på de omhandlede lister med samme begrundelse som den, der fremgik af de oprindelige retsakter.

18 Den 13. marts 2024 offentliggjorde Rådet i EU-Tidende en bekendtgørelse til de personer og enheder, der var omfattet af de restriktive foranstaltninger i afgørelse 2014/145, som ændret ved afgørelse 2024/847, og af forordning nr. 269/2014, som gennemført ved gennemførelsesforordning 2024/849 (EUT C, C/2024/2191).

19 Ved skrivelse af 13. marts 2024 afslog Rådet sagsøgerens anmodning af 1. november 2023 om fornyet gennemgang.

20 Ved skrivelse af 16. maj 2024 bekræftede Rådet som svar på sagsøgerens e-mails af 30. april og 14. maj 2024, hvori der blev anmodet om aktindsigt i alle de dokumenter, der støttede opretholdelsen af sagsøgerens navn på de omhandlede lister, at alle dokumenterne, dvs. det første og det andet bevismateriale, allerede var blevet fremsendt til sagsøgeren den 4. august og den 31. oktober 2023.

21 Ved skrivelse af 31. maj 2024 fremsendte sagsøgeren til Rådet en anmodning om fornyet gennemgang af afgørelsen i retsakterne af marts 2024 om at opretholde sagsøgerens navn på de omhandlede lister.

22 Ved skrivelse af 16. juli 2024 underrettede Rådet sagsøgeren om, at det havde til hensigt at opretholde sagsøgerens navn på de omhandlede lister med en ændret begrundelse, og meddelte sagsøgeren denne nye begrundelse samt bevismaterialet med referencenr. WK 9908/2024 af 10. juli 2024 (herefter »det tredje bevismateriale«), som Rådet havde støttet sig på.

23 Ved skrivelse af 31. juli 2024 fremsatte sagsøgeren som svar på skrivelsen af 16. juli 2024 bemærkninger til Rådet vedrørende Rådets hensigt om at opretholde sagsøgerens navn på de omhandlede lister, henset til den ændrede begrundelse.

24 Den 12. september 2024 vedtog Rådet retsakterne om opretholdelse af september 2024, hvorved sagsøgerens navn blev opretholdt på de omhandlede lister. Begrundelsen for opførelse på listerne blev ændret som følger:

»Positive Group PJSC er holdingselskabet i et konglomerat, der omfatter AO Pozitiv Teknolodzhiz. AO Pozitiv Teknolodzhiz driver virksomhed i den russiske IT-sektor og er indehaver af en licens, der administreres af FSB's Center for Licensing, Certification, and Protection of State Secrets. Positive Group PJSC er således et holdingselskab i et konglomerat, der omfatter en enhed, som driver virksomhed i den russiske IT-sektor og er indehaver af en licens, der administreres af FSB.

Positive Group PJSC er derfor en enhed, der driver virksomhed i den russiske IT-sektor med en licens, der administreres af FSB's Center for Licensing, Certification, and Protection of State Secrets.«

25 Den 13. september 2024 offentliggjorde Rådet i EU-Tidende en bekendtgørelse til de fysiske eller juridiske personer, enheder eller organer, der var omfattet af de restriktive foranstaltninger i afgørelse 2014/145, som ændret ved afgørelse 2024/2456, og forordning nr. 269/2014, som gennemført ved gennemførelsesforordning 2024/2455 (EUT C, C/2024/5573).

26 Ved skrivelse af 13. september 2024 afslog Rådet sagsøgerens anmodning om fornyet gennemgang, som fremgik af skrivelserne af 31. maj og 31. juli 2024, og underrettede sagsøgeren om sin afgørelse om at opretholde sagsøgerens navn på de omhandlede lister.

27 Ved skrivelse af 1. november 2024 fremsendte sagsøgeren en anmodning om fornyet gennemgang af afgørelsen i retsakterne af september 2024 om at opretholde sagsøgerens navn på de omhandlede lister.

Parternes påstande

28 Efter tilpasning af stævningen har sagsøgeren nedlagt følgende påstande:

– De anfægtede retsakter annulleres, for så vidt som de vedrører sagsøgeren.

– Rådet tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

– Kongeriget Nederlandenes interventionsindlæg afvises.

– Kongeriget Nederlandene tilpligtes at bære sine egne omkostninger.

29 Rådet har, støttet af Kongeriget Nederlandene, nedlagt følgende påstande:

– Frifindelse.

– Sagsøgeren tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

– Subsidiært, såfremt Retten annullerer afgørelse 2023/1218, 2023/1767, 2024/847 eller 2024/2456, for så vidt som de vedrører sagsøgeren, opretholdes virkningerne af disse afgørelser i forhold til sagsøgeren indtil udløbet af appelfristen eller, såfremt appel iværksættes inden for denne frist, indtil en eventuel afvisning af appellen.

Retlige bemærkninger

30 Til støtte for søgsmålet har sagsøgeren fremsat fire anbringender, hvoraf det første vedrører en ulovlighedsindsigelse vedrørende kriterium i), det andet vedrører en tilsidesættelse af retten til en effektiv domstolsbeskyttelse og begrundelsespligten, det tredje vedrører åbenbart urigtige skøn, og det fjerde vedrører en tilsidesættelse af retten til forsvar og af forpligtelsen til at foretage en fornyet gennemgang af afgørelsen om opførelse af sagsøgerens navn på de omhandlede lister.

Formaliteten vedrørende Kongeriget Nederlandenes interventionsindlæg

31 Sagsøgeren har gjort gældende, at Kongeriget Nederlandenes interventionsindlæg ikke kan antages til realitetsbehandling, for så vidt som det ikke indeholder en tilstrækkelig klar og præcis fremstilling af de påberåbte anbringender og argumenter, og at det således ikke opfylder betingelserne i artikel 145 i Rettens procesreglement.

32 I henhold til procesreglementets artikel 145, stk. 2, litra b), skal interventionsindlægget indeholde de anbringender og argumenter, der gøres gældende af intervenienten.

33 Ifølge fast retspraksis for så vidt angår stævningen, som finder analog anvendelse på interventionsindlægget, skal den korte fremstilling af søgsmålsgrundene være så klar og præcis, at sagsøgte får mulighed for at tilrettelægge sit forsvar og Retten for at træffe afgørelse i sagen, i givet fald uden at måtte indhente yderligere oplysninger (jf. dom af 9.9.2009, Diputación Foral de Álava m.fl. mod Kommissionen, T-227/01 – T-229/01, T-265/01, T-266/01 og T-270/01, EU:T:2009:315, præmis 94 og den deri nævnte retspraksis).

34 Det bemærkes, at Kongeriget Nederlandene i sit interventionsindlæg har fremhævet vigtigheden af kriterium i) for at reagere på Den Russiske Føderations informationskrig i Ukraine. Det noterer sig den tætte forbindelse mellem de russiske efterretnings- og sikkerhedstjenester og den russiske IT-sektor samt den rolle, som russiske IT-virksomheder under kriterium i) spiller i Den Russiske Føderations informationskrig mod Ukraine. Kongeriget Nederlandene har i denne forbindelse nævnt eksempler, der illustrerer den omstændighed, at virksomheder, der er i besiddelse af en licens, der administreres af Den Russiske Føderations Føderale Sikkerhedstjenestes (FSB) center for licensudstedelse, certificering og beskyttelse af statshemmeligheder (herefter »licens fra FSB«), til at arbejde med kryptografiske værktøjer, spiller en vigtig rolle i det russiske cybermilitære system. Det har konkluderet, at kriterium i) er nødvendigt, da det mindsker Den Russiske Føderations mulighed for fortsat at føre en informationskrig mod Ukraine, og at det er forholdsmæssigt.

35 Det fremgår således tilstrækkeligt klart af Kongeriget Nederlandenes interventionsindlæg, at de fremførte argumenter tager sigte på at forkaste det første anbringende om en ulovlighedsindsigelse vedrørende kriterium i).

36 Følgelig er Kongeriget Nederlandenes interventionsindlæg i overensstemmelse med kravene i procesreglementets artikel 145, stk. 2, litra b), og kan antages til realitetsbehandling.

Det første anbringende om en ulovlighedsindsigelse vedrørende kriterium i)

37 Sagsøgeren har i henhold til artikel 277 TEUF fremsat en ulovlighedsindsigelse vedrørende kriterium i), som er grundlaget for, at sagsøgerens navn er blevet opført og opretholdt på de omhandlede lister. Sagsøgeren har gjort gældende, at kriterium i) som fortolket af Rådet, dvs. for så vidt som det finder anvendelse på ethvert IT-selskab, der har en licens fra FSB, uanset licenstype, og uden at det kan fastslås, at der foreligger en forbindelse til aktiviteter, der »underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet«, for det første tilsidesætter princippet om forudsigelighed og retssikkerhedsprincippet, for det andet tilsidesætter proportionalitetsprincippet og for det tredje udgør et uforholdsmæssigt indgreb i friheden til at oprette og drive egen virksomhed.

38 Ifølge artikel 277 TEUF kan hver part i en retstvist, der angår en almengyldig retsakt vedtaget af en institution, et organ, et kontor eller et agentur under Unionen, over for Den Europæiske Unions Domstol påberåbe sig de i artikel 263, stk. 2, TEUF nævnte grunde og gøre gældende, at retsakten ikke kan finde anvendelse.

39 Artikel 277 TEUF er udtryk for et almindeligt princip, hvorefter hver part i en retssag, med henblik på at opnå annullation af en afgørelse, som er rettet til vedkommende, er berettiget til at anfægte gyldigheden af de almengyldige retsakter, som ligger til grund for en sådan afgørelse, også selv om parten ikke var beføjet til i medfør af artikel 263 TEUF at anlægge direkte søgsmål til prøvelse af disse retsakter, hvis virkninger parten således er omfattet af, uden at have været i stand til at påstå dem annulleret. Den generelle retsakt, hvis ulovlighed påberåbes, skal finde direkte eller indirekte anvendelse på den sag, der er genstand for søgsmålet, og der skal være en direkte retlig forbindelse mellem den anfægtede individuelle afgørelse og den pågældende generelle retsakt (jf. dom af 15.11.2023, OT mod Rådet, T-193/22, EU:T:2023:716, præmis 33 og den deri nævnte retspraksis).

40 Hvad angår domstolsprøvelsens intensitet følger det af fast retspraksis, at Unionens retsinstanser i overensstemmelse med de kompetencer, som er blevet tildelt dem i medfør af EUF-traktaten, skal sikre en – principielt fuldstændig – legalitetsprøvelse af alle EU-retsakter under hensyn til de grundlæggende rettigheder, der udgør en integrerende del af EU-rettens almindelige retsgrundsætninger. Dette krav er udtrykkeligt fastslået i artikel 275, stk. 2, TEUF (jf. dom af 15.11.2023, OT mod Rådet, T-193/22, EU:T:2023:716, præmis 34 og den deri nævnte retspraksis).

41 Rådet har ikke desto mindre et vidt skøn med hensyn til den generelle og abstrakte fastsættelse af retlige kriterier og af fremgangsmåden for vedtagelse af restriktive foranstaltninger. Følgelig er de almengyldige regler, der fastsætter disse kriterier og fremgangsmåder, såsom de bestemmelser i de anfægtede retsakter, der fastsætter de omtvistede kriterier, som er omfattet af dette anbringende, underlagt en begrænset domstolsprøvelse, der begrænser sig til en efterprøvelse af, om reglerne for proceduren og om angivelse af en begrundelse er overholdt, om de faktiske omstændigheder er materielt rigtige, og om der foreligger en retlig fejl, og af, at Rådet ikke åbenbart har overskredet grænserne for sin skønsmargen, samt af, at der ikke er begået magtfordrejning (jf. dom af 15.11.2023, OT mod Rådet, T-193/22, EU:T:2023:716, præmis 35 og den deri nævnte retspraksis). Denne begrænsede prøvelse finder navnlig anvendelse på de hensigtsmæssighedsbetragtninger, som de restriktive foranstaltninger er baseret på (dom af 29.4.2015, Bank of Industry and Mine mod Rådet, T-10/13, EU:T:2015:235, præmis 75; jf. ligeledes dom af 13.9.2023, Venezuela mod Rådet, T-65/18 RENV, EU:T:2023:529, præmis 63 og den deri nævnte retspraksis).

42 Det forholder sig ikke desto mindre således, at den vide skønsbeføjelse, som Rådet råder over ved fastlæggelsen af de retlige kriterier for vedtagelsen af restriktive foranstaltninger, imidlertid ikke giver det mulighed for at tilsidesætte retsstatens værdier eller de principper og rettigheder, der er fastsat i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«), og det tilkommer derfor Retten at efterprøve, om kriterium i) er i overensstemmelse med principperne om forudsigelighed, retssikkerhed og proportionalitet (jf. i denne retning dom af 16.7.2014, National Iranian Oil Company mod Rådet, T-578/12, ikke trykt i Sml., EU:T:2014:678, præmis 110 og 111, og af 4.9.2015, NIOC m.fl. mod Rådet, T-577/12, ikke trykt i Sml., EU:T:2015:596, præmis 129 og 130).

Det første klagepunkt om tilsidesættelse af princippet om forudsigelighed og retssikkerhedsprincippet

43 Sagsøgeren har gjort gældende, at betingelserne for anvendelse af kriterium i) ikke er tilstrækkeligt præcist defineret. Den ordlydsfortolkning af kriterium i), som Rådet har anlagt, giver Rådet en ubegrænset skønsbeføjelse og gør det muligt for det at vedtage restriktive foranstaltninger over for ethvert selskab i den russiske IT-sektor, der har en licens fra FSB, uden at disse foranstaltninger er støttet på bestemte aktiviteter, hvilket er i strid med princippet om forudsigelighed og retssikkerhedsprincippet.

44 Ifølge fast retspraksis indebærer retssikkerhedsprincippet, at EU-lovgivningen er klar, og at borgerne kan forudse dens anvendelse. Denne lovgivning skal være klar og præcis, for at borgerne ikke skal være i tvivl om deres rettigheder og pligter, således at de kan handle derefter (jf. dom af 18.12.2024, Mironovich Shor mod Rådet, T-489/23, EU:T:2024:912, præmis 84 og den deri nævnte retspraksis).

45 I denne henseende fremgår det for det første af ordlyden af kriterium i), der er nævnt i præmis 6 ovenfor, at anvendelsen heraf forudsætter, at to objektive betingelser er opfyldt, nemlig for det første, at den pågældende juridiske person, den pågældende enhed eller det pågældende organ udøver aktiviteter i den russiske IT-sektor, og for det andet, at den pågældende har en licens fra FSB eller en »våben og militært udstyr« licens.

46 Betingelserne for anvendelse af kriterium i) definerer således objektivt en afgrænset personkreds.

47 For det andet skal det bemærkes, at det fremgår af anden betragtning til forordning 2023/1215, at Rådet vedtog afgørelse 2023/1218, der indførte kriterium i), »som reaktion på informationskrigsførelse fra Ruslands side med henblik på at gennemføre landets angrebskrig mod Ukraine.«

48 Kriterium i) indgår således i en retlig ramme, der er afgrænset af de formål, der forfølges med den lovgivning, der regulerer de omhandlede restriktive foranstaltninger, nemlig nødvendigheden af, henset til situationens alvor, at lægge maksimalt pres på de russiske myndigheder, for at disse ophører med deres aktioner og politikker, der destabiliserer Ukraine, samt ophører med den militære aggression mod dette land. På denne baggrund er de omhandlede restriktive foranstaltninger i overensstemmelse med formålet i artikel 21, stk. 2, litra c), TEU om at bevare freden, forebygge konflikter og styrke den internationale sikkerhed i overensstemmelse med formålene og grundsætningerne i De Forenede Nationers pagt, som blev undertegnet i San Francisco den 26. juni 1945 (jf. i denne retning dom af 15.11.2023, OT mod Rådet, T-193/22, EU:T:2023:716, præmis 46 og den deri nævnte retspraksis).

49 Den skønsbeføjelse, som Rådet er tillagt ved de omtvistede kriterier, opvejes endvidere af en begrundelsespligt og styrkede processuelle rettigheder (jf. i denne retning dom af 15.11.2023, OT mod Rådet, T-193/22, EU:T:2023:716, præmis 47 og den deri nævnte retspraksis). Det fremgår nemlig af retspraksis, at i tilfælde, hvor Unionens institutioner har en skønsmæssig beføjelse, er overholdelsen af de garantier, som Unionens retsorden giver i forbindelse med administrative procedurer, af så meget desto større betydning (jf. dom af 16.7.2014, National Iranian Oil Company mod Rådet, T-578/12, ikke trykt i Sml., EU:T:2014:678, præmis 122 og den deri nævnte retspraksis, og af 4.9.2015, NIOC m.fl. mod Rådet, T-577/12, ikke trykt i Sml., EU:T:2015:596, præmis 141 og den deri nævnte retspraksis).

50 Det skal i øvrigt i lighed med det af Rådet anførte bemærkes, at Rådets skønsbeføjelse er begrænset til spørgsmålet om, hvorvidt samtlige de enheder, der er omfattet af restriktive foranstaltninger, skal opføres på listerne over enheder, der opfylder kriterium i), eller kun visse af dem, og i så fald hvilke.

51 Selv om Rådet ikke på disse lister kan opføre navne på personer, der ikke opfylder de opførelseskriterier, der er fastsat i de gældende retsakter, er det derimod ikke forpligtet til at opføre navnene på samtlige de personer, der opfylder disse kriterier, på disse lister. Rådet har i denne henseende en vid skønsbeføjelse, der gør det muligt for det i givet fald ikke at underlægge en sådan person eller enhed restriktive foranstaltninger, hvis det, henset til disses formål, vurderer, at det ikke vil være hensigtsmæssigt (jf. dom af 18.12.2024, Rosbank mod Rådet, T-270/23, ikke trykt i Sml., EU:T:2024:904, præmis 136 og den deri nævnte retspraksis).

52 Det følger heraf, at den skønsbeføjelse, der er tillagt Rådet ved kriterium i), ikke kan kvalificeres som ubegrænset eller vilkårlig, når dette kriterium er tilstrækkeligt klart og forudsigeligt, og Rådets beføjelse er afgrænset af de forfulgte mål. Kriterium i) er derfor i overensstemmelse med principperne om forudsigelighed og retssikkerhed.

53 Sagsøgerens argumenter drager ikke denne konklusion i tvivl.

54 Hvad for det første angår den betingelse, der er fastsat i kriterium i) om besiddelse af en licens fra FSB, har sagsøgeren gjort gældende, at den er defineret for generelt og hviler på en misforståelse af licenssystemet i Rusland.

55 Sagsøgeren har gjort gældende, at ordlyden af kriterium i) er upræcis, for så vidt som den antyder, at der kun findes én type licens udstedt af FSB, selv om FSB udsteder en lang række licenser vedrørende banale kommercielle aktiviteter.

56 Sagsøgeren har bl.a. henvist til, at der findes 28 licenser af »type 4«, nemlig dem, der udstedes til krypteringsrelaterede aktiviteter. Sagsøgeren har anført, at kun én af disse licenser vedrører udviklingen af krypteringsværktøjer, at de 27 øvrige vedrører brugen af krypteringsteknologier, f.eks. til online bankapplikationer, og at næsten alle banker i Rusland, herunder udenlandske banker, er i besiddelse af sådanne licenser. Sagsøgeren har ligeledes anført, at der findes 3 typer licenser til »statshemmeligheder«, og at disse ikke kun udstedes til virksomheder, der driver virksomhed inden for IT-sektoren, men også til mobiltelefonioperatører, byggevirksomheder eller endog udbydere af rengøringstjenester. Sagsøgeren har gjort gældende, at tusindvis af russiske virksomheder i alle økonomiske sektorer har licenser fra FSB uden at have nogen forbindelse til deltagelse i informationskrigen.

57 Det skal bemærkes, at der i det andet bevismateriale, som Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) har udarbejdet, og som Rådet støttede sig på ved indførelsen af kriterium i), findes et uddrag fra FSB's websted, der beskriver de forskellige aktiviteter, der kræver en licens, og hvori FSB sondrer mellem syv typer licenser.

58 Det fremgår af FSB's websted, at »type 1-licenser« vedrører udførelse af opgaver, der er forbundet med anvendelse af oplysninger, der udgør en statshemmelighed, »type 2-licenser« vedrører aktiviteter angående tilvejebringelse af midler til beskyttelse af oplysninger, der indeholder oplysninger, der udgør en statshemmelighed, og »type 3-licenser« vedrører gennemførelse af foranstaltninger eller levering af tjenesteydelser på området for beskyttelse af statshemmeligheder. Disse tre typer licenser er »statshemmelighedslicenser« og udstedes i henhold til Den Russiske Føderations regerings resolution nr. 333 af 15. april 1995 om godkendelse af en bekendtgørelse om »udstedelse af licenser til virksomheder, institutioner og organisationer til udøvelse af aktiviteter i forbindelse med anvendelsen af oplysninger, der udgør statshemmeligheder, tilvejebringelse af midler til beskyttelse af oplysninger samt gennemførelse af foranstaltninger og/eller levering af tjenester til beskyttelse af statshemmeligheder«. »Type 4-licenser« vedrører regulerede aktiviteter i forbindelse med (kryptografiske) krypteringsværktøjer og udstedes i henhold til Den Russiske Føderations regerings resolution nr. 313 af 16. april 2012 om godkendelse af bekendtgørelse om »udstedelse af licens til aktiviteter i forbindelse med udvikling, produktion og distribution af krypteringsværktøjer (kryptografiske), IT-systemer og telekommunikationssystemer, der er beskyttet af krypteringsværktøjer (kryptografiske), udførelse af arbejder, levering af tjenesteydelser inden for kryptering af oplysninger, teknisk vedligeholdelse af krypteringsværktøjer (kryptografiske), IT-systemer og telekommunikationssystemer, der er beskyttet af krypteringsværktøjer (kryptografiske)« (herefter

»bekendtgørelse 313«). »Type 5-licenser« vedrører aktiviteter inden for udvikling, produktion, salg og erhvervelse med henblik på salg af særlige tekniske hjælpemidler, der har til formål i hemmelighed at opnå oplysninger, »type 6-licenser« vedrører aktiviteter med henblik på identifikation af elektroniske apparater, der er konstrueret til hemmeligt at indhente oplysninger, og »type 7-licenser« vedrører udvikling og fremstilling af midler til beskyttelse af fortrolige oplysninger.

59 Endvidere har Rådet ikke bestridt den omstændighed, som fremgår af det andet bevismateriale, at bekendtgørelse 313 fastsætter 28 forskellige »type 4-licenser« for aktiviteter i forbindelse med krypteringsværktøjer.

60 I modsætning til hvad sagsøgeren har gjort gældende, kan det derfor ikke udledes af den omstændighed, at kriterium i) vedrører enheder, der er aktive i den russiske IT-sektor, og som navnlig har en licens fra FSB, at Rådet anså det for godtgjort, at FSB kun udsteder en enkelt type licens.

61 Det skal endvidere erindres, at anvendelsen af kriterium i) ikke er begrænset til den betingelse, at en enhed har en licens fra FSB, men også forudsætter, at enheden er aktiv i den russiske IT-sektor. Den omstændighed, at virksomheder i andre økonomiske sektorer har en licens fra FSB, er således ikke relevant, for så vidt som de ikke er omfattet af kriterium i).

62 Sagsøgerens argument om, at besiddelsen af licenser fra FSB ikke er begrænset til virksomheder, der er aktive i IT-sektoren, skal derfor forkastes som irrelevant for så vidt angår vurderingen af lovligheden af kriterium i).

63 På samme måde er sagsøgerens argument om, at den omstændighed, at man har en »type 4-krypteringslicens«, ikke nødvendigvis indebærer, at man også er i besiddelse af en »statshemmelighedslicens«, ikke relevant, for så vidt som kriterium i) klart omhandler besiddelse af en enkelt licens fra FSB, uanset hvilken type, uden at det kræves, at der er tale om en »statshemmelighedslicens«.

64 Det følger af en ordlydsfortolkning af kriterium i), at dette kriterium omfatter alle enheder, der er aktive i den russiske IT-sektor, og som har en licens fra FSB, uanset licenstype. Denne fortolkning indebærer ikke, at anvendelsen af dette kriterium hviler på en misforståelse af det russiske system med tildeling af licenser.

65 I modsætning til hvad sagsøgeren har gjort gældende, betyder den omstændighed, at kriterium i) vedrører enhver form for licens udstedt af FSB, således ikke, at dette kriterium mangler klarhed eller præcision.

66 For det andet har sagsøgeren gjort gældende, at kriterium i) ikke er tilstrækkeligt præcist, for så vidt som det ikke vedrører en bestemt aktivitet udøvet af den pågældende person, således som det kræves i henhold til retspraksis.

67 Det skal dels bemærkes, at Domstolen i præmis 81 i dom af 28. november 2013, Rådet mod Fulmen og Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775), som sagsøgeren har støttet sig på, alene fastslog, at »[d]en foranstaltning, der [var] undergivet Unionens retsinstansers kontrol, [var] således en målrettet foranstaltning, der ikke [var] rettet mod en bestemt økonomisk sektor, men mod en individuel virksomhed på grund af en bestemt påstået aktivitet«. Det fremgår heraf, at Domstolen alene fastslog, at den omhandlede individuelle restriktive foranstaltning var blevet

vedtaget i henhold til et kriterium vedrørende den berørte persons virksomhed, og at Rådets argument om, at det havde ret til at pålægge generelle økonomiske sanktioner eller at ramme visse sektorer i den iranske økonomi i overensstemmelse med artikel 215, stk. 1, TEUF, derfor var uden betydning. Da denne dom ikke vedrører fortolkningen af et opførelseskriterium, er den ikke relevant i den foreliggende sag.

68 Dels skal det bemærkes, at i henhold til den første betingelse i kriterium i) er anvendelsen af dette kriterium begrænset til enheder, der er aktive i en bestemt sektor, nemlig den russiske IT-sektor. Endvidere indebærer den anden betingelse, der er fastsat i dette kriterium vedrørende besiddelsen af en licens fra FSB, ligeledes udøvelsen af visse aktiviteter, som er nævnt i præmis 58 ovenfor, til hvilke licenserne udstedes.

69 Det skal i øvrigt bemærkes, at sagsøgeren ikke har præciseret, hvad selskabet anser for at være en »bestemt aktivitet«, og at selskabet ikke har gjort gældende, at begrænsningen af anvendelsen af kriterium i) til aktiviteter i den russiske IT-sektor, ikke er tilstrækkeligt præcis.

70 Sagsøgerens argument skal derfor forkastes.

71 For det tredje har sagsøgeren gjort gældende, at opnåelse af en licens er en retlig forudsætning for at udøve en bestemt form for aktivitet, og at kriterium i) således finder anvendelse på lovlige aktiviteter. Det følger imidlertid af Rettens praksis, at en person ikke kan pålægges sanktioner på grund af en retlig forpligtelse, såsom forpligtelsen til at betale skat, og at den omstændighed, at en person er i besiddelse af en licens til at udøve erhvervsmæssig virksomhed, bl.a. inden for en reguleret sektor, ikke udgør en tilstrækkelig begrundelse for at pålægge en individuel restriktiv foranstaltning.

72 I denne henseende bemærkes, at den retspraksis, hvortil sagsøgeren har henvist til støtte for dette argument, ikke vedrørte lovligheden af et kriterium for opførelse på lister over personer, der er omfattet af restriktive foranstaltninger, men tilsigtede at afgøre, om Rådet havde fremlagt tilstrækkelige beviser til at godtgøre, at sagsøgerne opfyldte de betingelser, der var fastsat i det pågældende opførelseskriterium.

73 I de domme, som sagsøgeren har henvist til, fastslog Retten således, at for så vidt som betaling af skat udgjorde en retlig forpligtelse, der fandt anvendelse på alle skattepligtige personer, kunne Rådet ikke af den omhandlede persons skattebetaling udlede, at vedkommende opfyldte kriteriet om finansiel støtte til et tredjelands ordning (dom af 9.12.2014, Peftiev mod Rådet, T-441/11, ikke trykt i Sml., EU:T:2014:1041, præmis 188, og af 6.10.2015, Chyzh m.fl. mod Rådet, T-276/12, ikke trykt i Sml., EU:T:2015:748, præmis 169). Retten har ligeledes fastslået, at den omstændighed, at et selskab udøvede sin virksomhed i en reguleret sektor, enten indebar forbindelser til den omhandlede ordning, men ikke som sådan kunne godtgøre, at dette selskab støttede denne ordning finansielt (dom af 9.12.2014, Peftiev mod Rådet, T-441/11, ikke trykt i Sml., EU:T:2014:1041, præmis 195), eller krævede tilladelser til at importere og eksportere våben, hvilket ikke var tilstrækkeligt til at godtgøre, at selskabet drog fordel af den omhandlede ordning (dom af 27.9.2017, BelTechExport mod Rådet, T-765/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2017:669, præmis 100).

74 Det kan derfor ikke udledes af de af domme, som sagsøgeren har henvist til, at Retten fandt, at Rådet var afskåret fra at fastsætte et opførelseskriterium, der omfattede besiddelse af en særlig licens som en betingelse for vedtagelse af restriktive foranstaltninger. Det skal derfor fastslås, at den retspraksis, som sagsøgeren har påberåbt sig, ikke er relevant for vurderingen af lovligheden af kriterium i).

75 Det skal i øvrigt bemærkes, at sagsøgeren ikke har forklaret, hvorfor den omstændighed, at besiddelsen af en licens fra FSB er nødvendig for udøvelsen af lovlige aktiviteter i Rusland, er relevant for vurderingen af lovligheden af kriterium i), henset til princippet om forudsigelighed og retssikkerhedsprincippet. Under alle omstændigheder gør hverken afgørelse 2014/145 eller forordning nr. 269/2014 vedtagelsen af restriktive foranstaltninger over for fysiske og juridiske personer, enheder og organer, hvis navne er opført på de omhandlede lister, betinget af, at de pågældende udøver en aktivitet, der anses for ulovlig i Rusland.

76 I modsætning til hvad sagsøgeren har gjort gældende, betyder den omstændighed, at kriterium i) omfatter enhver person, der har en licens fra FSB, uanset om den pågældendes aktiviteter er lovlige eller ulovlige, derfor ikke, at dette kriterium ikke er tilstrækkeligt klart eller forudsigeligt.

77 For det fjerde har sagsøgeren i anmodningen om tilpasning vedrørende retsakterne om opretholdelse af september 2024 gjort gældende, at Rådet fortolkede kriterium i) således, at det var muligt for Rådet at opføre navnene på selskaber, der ikke selv havde en licens fra FSB, på de omhandlede lister, alene med den begrundelse, at et af deres datterselskaber havde en sådan licens. Sagsøgeren har gjort gældende, at når der er tale om komplekse virksomhedsstrukturer, der omfatter et holdingselskab med flere datterselskaber, kan Rådets fortolkning af kriterium i) føre til, at hele koncernen og navnlig de datterselskaber, der ikke udøver deres virksomhed i den omhandlede sektor eller ikke har en licens fra FSB, kan gøres til genstand for restriktive foranstaltninger alene med den begrundelse, at en enkelt enhed inden for koncernen er indehaver af en relevant licens.

78 Det skal indledningsvis bemærkes, at det fremgår af ordlyden af kriterium i), at det udtrykkeligt henviser til »juridiske personer, enheder og organer«. De tre begreber, der anvendes i kriterium i), skal imidlertid anses for at have forskellig rækkevidde.

79 For så vidt angår begrebet »enhed« er formålet med anvendelsen af dette udtryk at gøre det muligt at anvende kriterium i) på enhver »enhed« uanset dens retlige form.

80 I denne henseende har sagsøgeren i retsmødet under henvisning til ordlyden af kriterium i) i den engelske version, som henviser til »legal persons, entities or bodies«, gjort gældende, at kriteriet skal fortolkes således, at det finder anvendelse på »legal persons, legal entities or legal bodies«.

81 Sagsøgerens argument om, at begrebet enhed kun omfatter »juridiske enheder«, ville imidlertid have til følge, at dette begreb blev begrænset til begrebet »juridisk person«, og ville ophæve den effektive virkning af opregningen i kriterium i). Det fremgår i øvrigt af fast retspraksis, at såfremt en EU-retlig bestemmelse kan fortolkes på flere måder, skal den fortolkning, som kan sikre bestemmelsens effektive virkning, foretrækkes (dom af 29.6.2023, Interfel, C-501–C-504/22, EU:C:2023:531, præmis 54 og den deri nævnte retspraksis).

82 Begrebet »enhed« overlapper således ikke begrebet juridisk person og skal anses for at have en bredere rækkevidde med henblik på at gøre det muligt at vedtage restriktive foranstaltninger over for enhver »enhed«, der opfylder de betingelser, der er fastsat i kriterium i), uden at være begrænset af de forskellige retlige strukturer, der kan være tale om i Rusland, eller af, at der ikke er tale om en juridisk person.

83 Det skal således fastslås, at et moderselskab og dets datterselskab, selv om de juridisk set er særskilte personer, ikke desto mindre kan udgøre én enhed, afhængig af bl.a. graden af ejerskab eller intensiteten af den kontrol, som moderselskabet udøver.

84 Anvendelsen af udtrykket »enhed« i kriterium i) gør det således muligt at henvise til en gruppe bestående af et moderselskab og de datterselskaber, som det kontrollerer, eller som ikke er selvstændige i forhold til moderselskabet.

85 I denne henseende ville enhver anden fortolkning af kriterium i), således som Rådet har anført, skade den effektive virkning heraf og effektiviteten af de restriktive foranstaltninger, idet den ville gøre det muligt for et selskab at omgå anvendelsen af dette kriterium ved at stifte et datterselskab med henblik på at få tildelt og besidde en licens fra FSB.

86 Det følger heraf, at hvis et moderselskab ejer eller kontrollerer et af sine datterselskaber på en sådan måde, at det udøver afgørende indflydelse på det, udgør de én koncern og dermed én enhed i kriterium i)'s forstand. I dette tilfælde vil betingelserne for opførelse i henhold til kriterium i) af den enhed, der udgøres af moderselskabet og dets datterselskab, således være opfyldt, når det er datterselskabet, som er aktiv i den russiske IT-sektor, og som har en licens fra FSB.

87 I modsætning til hvad sagsøgeren har gjort gældende, er en sådan fortolkning derfor i overensstemmelse med ordlyden af kriterium i), som skal anses for at være tilstrækkeligt klar og forudsigelig.

88 Det følger af det ovenstående, at det første klagepunkt skal forkastes.

Det andet klagepunkt om tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet

89 Sagsøgeren har gjort gældende, at den ordlydsfortolkning af kriterium i), som Rådet har foretaget, gør det muligt for Rådet at sanktionere ethvert selskab, der er aktiv i IT-sektoren, og som har en licens fra FSB, uden at der er godtgjort nogen forbindelse til »det russiske efterretningsmiljø« eller til informationskrigen, hvilket går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå det mål, der forfølges med de sanktioner, som Den Russiske Føderation er blevet pålagt.

90 Ifølge fast retspraksis kræver proportionalitetsprincippet, der hører til EU-rettens almindelige grundsætninger, at de foranstaltninger, som iværksættes med en EU-retlig bestemmelse, skal være egnede til at nå de legitime mål, der forfølges med den pågældende lovgivning, og ikke må gå ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål (dom af 13.3.2012, Melli Bank mod Rådet, C-380/09 P, EU:C:2012:137, præmis 52; jf. ligeledes dom af 13.9.2023, Venezuela mod Rådet, T-65/18 RENV, EU:T:2023:529, præmis 99 og den deri nævnte retspraksis, og af 20.12.2023, Islentyeva mod Rådet, T-233/22, EU:T:2023:828, præmis 49 og den deri nævnte retspraksis).

91 Hvad angår domstolskontrollen med overholdelsen af proportionalitetsprincippet fremgår det desuden af retspraksis, at der skal indrømmes EU-lovgiver et vidt skøn inden for områder, der for lovgiver indebærer valg af politisk, økonomisk og social karakter, og hvor lovgiver skal foretage

komplekse vurderinger. Kun såfremt en foranstaltning på disse områder er åbenbart uhensigtsmæssig i forhold til det mål, som den kompetente institution forfølger, vil en sådan foranstaltning således kunne kendes ulovlig (dom af 28.11.2013, Rådet mod Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, præmis 120 og den deri nævnte retspraksis, og af 1.3.2016, National Iranian Oil Company mod Rådet, C-440/14 P, EU:C:2016:128, præmis 77; jf. ligeledes dom af 13.9.2023, Venezuela mod Rådet, T-65/18 RENV, EU:T:2023:529, præmis 100 og den deri nævnte retspraksis).

92 Hvad for det første angår de formål, der forfølges med indførelsen af kriterium i), skal det bemærkes, at det fremgår af anden betragtning til afgørelse 2023/1218, at »Unionen […] fortsat [er] urokkelig i sin støtte til Ukraines suverænitet og territoriale integritet«. Ifølge tredje betragtning til denne afgørelse gentog Det Europæiske Råd i sine konklusioner af 23. marts 2023, at »Unionen fortsat er fast besluttet på at fastholde og øge det kollektive pres på [Den Russiske Føderation], herunder gennem eventuelle yderligere restriktive foranstaltninger«. Det fremgår ligeledes af femte betragtning til afgørelse 2023/1218, at »Rådet har [...] vurderet, at informationskrig er et vigtigt middel, hvormed Rusland gennemfører sin angrebskrig mod Ukraine og begår grove krænkelser af folkeretten og principperne i De Forenede Nationers pagt«.

93 Som det endvidere fremgår af anden betragtning til forordning 2023/1215, vedtog Rådet desuden afgørelse 2023/1218, der indførte kriterium i) »som reaktion på informationskrigsførelse fra Ruslands side med henblik på at gennemføre landets angrebskrig mod Ukraine«.

94 Den rolle, som informationsmanipulation fra Den Russiske Føderations side spiller i angrebskrigen mod Ukraine, bekræftes af mange dokumenter og presseartikler i det andet bevismateriale. Denne rolle er ligeledes blevet fremhævet i flere rapporter, der er vedlagt svarskriftet, herunder rapporten fra 2022 om EU-Udenrigstjenestens aktiviteter til bekæmpelse af udenlandsk informationsmanipulation og indblanding, der blev offentliggjort den 2. februar 2023, EU-Udenrigstjenestens første rapport fra februar 2023 om trusler fra udenlandsk informationsmanipulation og indblanding samt EU-Udenrigstjenestens og Den Europæiske Unions Agentur for Cybersikkerheds (ENISA) rapport fra december 2022 med titlen »Foreign Information Manipulation and Interference (FIMI) and Cybersecurity – Threat landscape«.

95 Eftersom propaganda og desinformationskampagner kan undergrave grundlaget for demokratiske samfund og udgør en integreret del af det moderne krigsarsenal, indgår de omhandlede restriktive foranstaltninger i øvrigt ligeledes i Unionens forfølgelse af de mål, navnlig fredelige, som den er blevet tillagt i artikel 3, stk. 1 og 5, TEU (jf. i denne retning dom af 27.7.2022, RT France mod Rådet, T-125/22, EU:T:2022:483, præmis 162).

96 For det andet skal det bemærkes, at Den Russiske Føderations informationskrig organiseres af de russiske sikkerhedstjenester i forbindelse med desinformationskampagner på internettet, navnlig via sociale netværk, eller gennem cyberangreb.

97 I denne henseende skal det bemærkes dels, at talrige dokumenter, der er fremlagt som bilag til Kongeriget Nederlandenes svarskrift og interventionsindlæg, vidner om, at de russiske sikkerhedstjenester, bl.a. generaldirektoratet for efterretninger (GRU), FSB og den eksterne efterretningstjeneste (SVR), deltager i cyberoperationer med desinformation, indblanding og destabilisering uden for Rusland. På samme måde beskriver flere dokumenter i det andet bevismateriale, hvordan FSB er involveret i de russiske myndigheders informationskrig.

98 Dels konstaterede Rådet i femte betragtning til afgørelse 2023/1218, at »[v]irksomheder i IT-sektoren, [...] leverer kritisk teknologi og software til det russiske efterretningsmiljø«, og at disse virksomheder var indehavere af en licens fra FSB eller en særlig licens vedrørende »våben og militært udstyr«.

99 I denne henseende fremgår det af en lang række dokumenter, som Rådet og Kongeriget Nederlandene har fremlagt, at de russiske sikkerhedstjenester bistås af russiske private virksomheder, der er aktive inden for informationsteknologisektoren, navnlig IT-sektoren og cybersikkerhedssektoren, med henblik på at gennemføre sikkerhedstjenesternes handlinger i forbindelse med informationskrigen. Disse dokumenter viser f.eks., at virksomheder i denne sektor udfører forsknings- og udviklingsaktiviteter for russiske sikkerhedstjenester eller forsyner dem med teknologiske hjælpemidler og rekrutteringsbistand.

100 Det bemærkes, at sagsøgeren har begrænset sig til at bestride to bilag til svarskriftet, idet sagsøgeren har gjort gældende, at de ikke er tilstrækkelige til at godtgøre, at de russiske IT-selskaber dels yder støtte til forskning og udvikling til de russiske sikkerhedstjenester, dels tilrettelægger udvælgelsesprøver og konferencer med henblik på at facilitere disse tjenesters rekruttering af personale.

101 Det skal imidlertid i lighed med det af Rådet anførte fastslås, at indholdet af disse to bilag understøttes af talrige andre beviser, der er fremlagt som bilag til Nederlandenes svarskrift og interventionsindlæg, og som sagsøgeren ikke har bestridt. Sidstnævnte har ligeledes i retsmødet anført, at visse russiske virksomheder i IT-sektoren bistår de russiske sikkerhedstjenester.

102 Rådet kunne derfor med rette basere sig på disse beviser for at fastslå, at der var en forbindelse mellem den russiske IT-sektor og de russiske sikkerhedstjenester.

103 Kriterium i), for så vidt som det vedrører juridiske personer, enheder eller organer, der er aktive i den russiske IT-sektor, og som har en licens fra FSB eller en licens til »våben og militært udstyr«, kan således begrænse de midler, som Den Russiske Føderations regering råder over til at gennemføre sin informationskrig, for så vidt som disse juridiske personer, enheder eller organer ved at have tilknytning til de russiske sikkerhedstjenester direkte eller indirekte bidrager til denne regerings evne til at gennemføre sine tiltag og politikker, der har til formål at underminere Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed.

104 Det følger heraf, at kriterium i) på en sammenhængende måde opfylder det forfulgte mål om at øge presset på de russiske myndigheder og ikke kan anses for at være åbenbart uegnet i forhold til dette formål som omhandlet i den retspraksis, der er nævnt i præmis 91 ovenfor.

105 Endvidere skyldtes det den vedvarende og endda forværrede situation i Ukraine, at Rådet vurderede, at det var nødvendigt at udvide kredsen af personer, der er omfattet af de restriktive foranstaltninger, ved at indføre kriterium i) med det formål at øge presset på Den Russiske Føderations regering ved at begrænse dens kapacitet til at føre informationskrig. Det følger således af denne tilgang, der er baseret på en progressiv indvirkning på rettigheder i forhold til foranstaltningernes effektivitet, at foranstaltningerne må anses for at være forholdsmæssige (jf. analogt dom af 28.11.2013, Rådet mod Manufacturing Support Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, præmis 126, af 25.1.2017, Almaz-Antey Air and Space Defence mod Rådet, T-255/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2017:25, præmis 104, og af 20.11.2024, Uss mod Rådet, T-571/23, ikke trykt i Sml., EU:T:2024:839, præmis 78).

106 Kriterium i) fremtræder som nødvendigt for at øge presset på de russiske myndigheder, med henblik på at disse ophører med deres handlinger og politikker, der destabiliserer Ukraine, såsom handlinger i form af bl.a. informationskrig, samt den militære aggression mod Ukraine. Kriterium i) synes derfor ikke at være åbenbart uforholdsmæssigt i forhold til de forfulgte mål.

107 Sagsøgerens argumenter drager ikke denne konklusion i tvivl.

108 Sagsøgeren har gjort gældende, at kriterium i) kun kan anses for at være i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, hvis det fortolkes i lyset af de formål, der begrundede dets indførelse, og som er fastsat i femte betragtning til afgørelse 2023/1218 og i anden betragtning til forordning 2023/1215. En tilstrækkelig forbindelse mellem kriterium i) og disse formål forudsætter, at det påvises dels, at enheder, der er aktive inden for informationsteknologisektoren, har en licens fra FSB, der gør det muligt at behandle oplysninger med sikkerhedsniveauet »statshemmeligheder«, eller en licens til »våben og militært udstyr«, dels at disse enheder udvikler teknologi og software til »det russiske efterretningsmiljø«, og at deres aktiviteter omfatter deltagelse i Den Russiske Føderations informationskrig.

109 Sagsøgeren har i første række anført, at kriterium i) skal fortolkes således, at det udelukkende omfatter de enheder, der faktisk deltager i Den Russiske Føderations informationskrig.

110 Det må for det første antages, at en fortolkning af kriterium i) som kun gældende for enheder, der rent faktisk udvikler teknologier til de russiske sikkerhedstjenester eller deltager i informationskrigen, ville fratage dette kriterium enhver effektiv virkning.

111 I denne henseende bemærkes, at den konfliktsituation, som Den Russiske Føderation og Ukraine er involveret i, i praksis gør det særlig vanskeligt at få adgang til visse kilder, udtrykkeligt at angive den primære kilde til visse oplysninger og eventuelt at indhente vidneudsagn fra personer, der indvilliger i at blive identificeret. De vanskeligheder, der er forbundet med efterforskningen, kan således være med til at forhindre, at der kan frembringes nøjagtige beviser og objektive informationer (jf. dom af 15.11.2023, OT mod Rådet, T-193/22 P, EU:T:2023:716, præmis 116 og den deri nævnte retspraksis, og af 11.9.2024, T-744/22, Tokareva mod Rådet, EU:T:2024:608, præmis 60).

112 Imidlertid er samarbejdet mellem virksomheder i den russiske IT-sektor og de russiske sikkerhedstjenester om at gennemføre desinformationskampagner i sagens natur hemmeligt. I praksis ville det således være yderst vanskeligt, for ikke at sige umuligt, for Rådet at føre bevis for et sådant samarbejde.

113 I denne henseende anførte EU-Udenrigstjenesten i det andet bevismateriale, der bestod af et arbejdsdokument fra EU-Udenrigstjenesten, der var udarbejdet til støtte for indførelsen af kriterium i), at henset til den hemmelige karakter af de aktiviteter, der blev udført af enheder med en licens fra FSB eller en licens til »våben og militært udstyr«, »[var] de tilgængelige »open source«-oplysninger som oftest utilstrækkelige til direkte at forbinde disse virksomheder med de russiske efterretningstjenester, bortset fra det eneste offentligt tilgængelige dokument, der bekræftede, at disse selskaber [havde] en [sådan] licens«.

114 For det andet skal det erindres, at formålet med de restriktive foranstaltninger, der vedtages på grundlag af kriterium i), er at øge presset på Den Russiske Føderation ved at begrænse dennes evne til at føre informationskrig, som er en integrerende del af angrebskrigen mod Ukraine.

115 Med henblik herpå tager kriterium i) på objektiv vis sigte på enheder, der er aktive i IT-sektoren, og som, selv om de ikke har nogen direkte forbindelse til Den Russiske Føderations informationskrig, dog kan fremme den ved at forsyne de russiske sikkerhedstjenester med teknologiske midler, der gør det muligt for dem at fortsætte deres desinformationskampagner.

116 Inden for rammerne af den vide skønsbeføjelse, som Rådet råder over, kunne Rådet med rette antage, at indførelsen af kriterium i) bidrager til at nå målet om at øge presset på Den Russiske Føderations regering, for så vidt som dette kriterium kompromitterer sådanne enheders evne til at støtte de russiske sikkerhedstjenester og dermed begrænser de sidstnævntes mulighed for at føre informationskrig.

117 I denne henseende er Rådet ikke forpligtet til at føre bevis for, at de restriktive foranstaltninger har en sådan virkning, men alene, at de kan have en sådan virkning (jf. i denne retning dom af 25.6.2020, VTB Bank mod Rådet, C-729/18 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2020:499, præmis 66, og af 20.11.2024, Uss mod Rådet, T-571/23, ikke trykt i Sml., EU:T:2024:839, præmis 83).

118 Det følger heraf, at kriterium i), for så vidt som det ikke pålægger Rådet at godtgøre, at den pågældende enhed faktisk deltog i informationskrigen, ikke er åbenbart uegnet i forhold til det formål, der forfølges med afgørelse 2023/1218 og forordning 2023/1215, og derfor ikke kan anses for at være uforholdsmæssigt.

119 I anden række har sagsøgeren anført, at Rådets fortolkning af kriterium i) var uforholdsmæssig, for så vidt som Rådet antog, at der forelå en forbindelse mellem på den ene side de omhandlede enheder og på den anden side de russiske sikkerhedstjenester eller informationskrigen, idet det støttede sig på besiddelsen af en licens fra FSB.

120 For det første skal sagsøgerens argument om, at Rådets fortolkning af kriterium i) er uforholdsmæssig, for så vidt som besiddelsen af en licens fra FSB ikke forudsætter, at indehaveren udvikler teknologier til de russiske sikkerhedstjenester eller deltager i informationskrigen, forkastes.

121 Som anført i præmis 118 ovenfor, kan den omstændighed, at kriterium i) ikke kræver, at den pågældende enhed faktisk deltager i informationskrigen, nemlig ikke anses for uforholdsmæssig i forhold til det formål, der forfølges med afgørelse 2023/1218 og forordning 2023/1215.

122 I denne henseende er synspunktet i den sagkyndige erklæring, som sagsøgeren har fremlagt i bilag C.5 til replikken, hvorefter besiddelsen af alle former for licenser, herunder licens til »statshemmeligheder«, hverken indebærer et aktivt samarbejde med efterretningstjenesterne eller FSB, eller en aktiv deltagelse i informationskrigen, derfor ikke relevant.

123 Det skal i øvrigt fastslås, at den sagkyndige erklæring, der er fremlagt som bilag til replikken, er udarbejdet af et russisk advokatfirma på sagsøgerens anmodning.

124 I henhold til fast retspraksis gælder der for Unionens retsinstansers virksomhed et princip om fri bevisbedømmelse, og det er alene de forelagte bevisers troværdighed, der er afgørende for bedømmelsen af værdien heraf. Ved vurderingen af et dokuments bevisværdi skal der i denne henseende tages hensyn til sandsynligheden af de oplysninger, dokumentet indeholder, og der må herved navnlig tages hensyn til, hvem dokumentet hidrører fra, under hvilke omstændigheder det er blevet til, dets adressat, og om dokumentet efter sit indhold virker fornuftigt og troværdigt

(jf. dom af 15.11.2023, OT mod Rådet, T-193/22, EU:T:2023:716, præmis 114 og den deri nævnte retspraksis, og af 11.9.2024, Tokareva mod Rådet, T-744/22, EU:T:2024:608, præmis 58 og den deri nævnte retspraksis).

125 Det skal derfor, som Rådet også har anført, bemærkes, at eftersom denne sagkyndige erklæring er blevet udarbejdet med henblik på sagsøgerens forsvar i forbindelse med den foreliggende sag, har den en begrænset bevisværdi (jf. analogt dom af 21.2.2018, Klyuyev mod Rådet, T-731/15, EU:T:2018:90, præmis 124).

126 Det skal dernæst bemærkes, at de russiske enheder i IT-sektoren skal have en licens fra FSB for at udøve deres virksomhed, hvilket sagsøgeren ikke har bestridt.

127 Rådet har anført, at kriterium i) i betragtning af formålet om at begrænse de russiske sikkerhedstjenesters evne til at føre informationskrig er rettet mod enheder i den russiske IT-sektor, som har en licens fra FSB, og som enten arbejder med de russiske sikkerhedstjenester eller er afhængige af FSB, der kan mobilisere dem til støtte for disse sikkerhedstjenesters aktiviteter, herunder til at gennemføre desinformationskampagner.

128 Det skal bemærkes, at i sammenhæng med Den Russiske Føderations informationskrig er den omstændighed, at det er FSB – en efterretningstjeneste – der udsteder licenser til russiske IT-virksomheder, et relevant forhold. I denne henseende vidner flere af de dokumenter, der er fremlagt som bilag til svarskriftet, og som sagsøgeren ikke har bestridt, om FSB's evne til at mobilisere russiske IT-virksomheder til at bistå FSB. F.eks. forklarer en rapport med titlen »Kapersky and Beyond. Understanding Russia's Approach to Cyber-Enabled Economic Warfare«, som blev offentliggjort i juni 2018 af Foundation for Defense of Democracies, og som er fremlagt i bilag B.18 til svarskriftet, bl.a., at »enhver enhed i Rusland, der på nogen måde er aktive i telekommunikationssektoren, kan anmode FSB om at bistå den i dens virksomhed«.

129 Endvidere fremgår det af en rapport med titlen »Don't Underestimate Economic Side of Russia's Cyber Warfare«, som blev offentliggjort den 25. juni 2018 på webstedet »thecypherbrief.com«, og som er fremlagt i bilag B.25 til svarskriftet, at »[d]et er ikke tilfældigt, når den russiske lovgivning udpeger [FSB] som licensudstedende myndighed for krypteringsaktiviteter«, og at »de love og forskrifter, der regulerer informationssystemer, telekommunikation og kryptering, er udformet således, at de giver Kreml og dets sikkerhedstjenester redskaber til at konsolidere deres indenlandske magt og udføre aggressive aktiviteter i udlandet«.

130 Ligeledes fremgår det af en artikel med titlen »This $500 million russian cyber mogul planned to take his company public – Then America accused it of hacking for Putin's spies«, som blev offentliggjort den 18. august 2021 på webstedet »forbes.com«, og som er fremlagt i bilag N.1 til Kongeriget Nederlandenes interventionsindlæg, at »[d]e russiske cybervirksomheder ikke har andet valg end at udføre ordrer fra regeringen og dens sikkerhedsapparat«, og at »[d]et er umuligt at arbejde i dette miljø uden at have nogen forbindelse med de russiske sikkerhedstjenester«.

131 Det skal derfor fastslås, at det forhold, at de russiske enheder i IT-sektoren er afhængige af FSB for at udøve deres aktiviteter, indebærer, at FSB råder over et pressionsmiddel, der gør det muligt at mobilisere disse enheder til at yde bistand til de russiske sikkerhedstjenester, herunder i forbindelse med gennemførelsen af informationskrigen.

132 Sagsøgeren har under henvisning til den sagkyndige erklæring, der er fremlagt i bilag C.5 til replikken, gjort gældende, at betingelserne for tildeling af licenser ikke giver FSB ret til at pålægge IT-virksomhederne en forpligtelse til at samarbejde med eller yde bistand til FSB.

133 Det skal imidlertid bemærkes, at Rådet ikke har hævdet, at der foreligger en retlig forpligtelse, der gør det muligt for FSB at pålægge de russiske IT-virksomheder, der skal have udstedt en licens, at samarbejde med FSB. Rådet har støttet sig på FSB's mulighed for at lægge pres på disse virksomheder i betragtning af forbindelsen mellem den russiske IT-sektor og de russiske sikkerhedstjenester og det afhængighedsforhold, der skyldes kravet om, at virksomheder i denne sektor skal være i besiddelse af en licens fra FSB for at kunne udøve deres aktiviteter.

134 Endvidere har Rådet anført, at disse virksomheders afhængighed af det russiske marked og af den russiske regering også forstærkes af det forhold, at de anvender russiske standarder for deres kryptografiske værktøjer, hvilket er mistænkeligt i udlandet og gør virksomhederne upålidelige på udenlandske markeder. Ifølge Rådet bliver russiske IT-virksomheder således isoleret fra verdensmarkedet, hvilket gør dem endnu mere afhængige af det russiske marked og den russiske regering.

135 I denne henseende har Rådet bl.a. støttet sig på en artikel med titlen »Russia's FSB Is Making Life Harder for Blockchain«, som blev offentliggjort den 14. september 2021 på webstedet »coindesk.com«, og som er fremlagt i bilag B.26 til svarskriftet. Af denne artikel fremgår, at russiske virksomheder, der anvender blockchain-teknologi, har pligt til at få deres kryptografiske værktøjer certificeret af FSB og til at anvende russiske standarder for kryptografiske værktøjer, som anses for mistænkelige i udlandet.

136 Sagsøgeren har begrænset sig til at gøre gældende, at dette bilag kun vedrører en meget specifik sektor, nemlig den sektor, der anvender blockchain-teknologien.

137 Dette argument kan imidlertid ikke rejse tvivl om relevansen af dette bilag, for så vidt som det udgør et eksempel på, at de russiske IT-virksomheder, der anvender krypteringsværktøjer, er afhængige af de russiske myndigheder og navnlig af FSB.

138 For det andet har sagsøgeren gjort gældende, at blandt de 28 »type 4-licenser«, der er udstedt til krypteringsrelaterede aktiviteter i henhold til bekendtgørelse 313, er der kun én, der gør det muligt at udvikle krypteringsværktøjer. Sagsøgeren har gjort gældende, at kriterium i) for at være i overensstemmelse med det formål, der er nævnt i femte betragtning til afgørelse 2023/1218 og i anden betragtning til forordning 2023/1215, kun bør omfatte virksomheder i den russiske IT-sektor, der har en sådan licens, eftersom det kun er disse virksomheder, der kan levere krypteringssoftware til de russiske sikkerhedstjenester.

139 I denne henseende skal det erindres, at det formål, der forfølges med kriterium i), er at begrænse de russiske sikkerhedstjenesters kapacitet til informationskrigsførelse ved at vedtage restriktive foranstaltninger over for de IT-virksomheder, der kan bistå dem. I modsætning til hvad sagsøgeren har gjort gældende, er denne bistand imidlertid ikke begrænset til levering af krypteringssoftware, men vedrører ligeledes levering af andre teknologiske eller tekniske midler.

140 Sagsøgeren har imidlertid ikke forklaret, hvorfor en virksomhed i IT-sektoren, som er i besiddelse af en »type 4-licens« i henhold til bekendtgørelse 313, der giver den tilladelse til f.eks. at udvikle eller fremstille informations- eller telekommunikationssystemer ved hjælp af

krypteringsværktøjer eller til at modernisere, samle, installere, montere, afvikle eller reparere krypteringsværktøjer, ikke skulle være i stand til at bistå de russiske sikkerhedstjenester med informationskrigsførelsen.

141 I modsætning til hvad sagsøgeren har gjort gældende, afhænger FSB's evne til at lægge pres på russiske enheder i IT-sektoren ikke af, hvilken type licens de er i besiddelse af.

142 Sagsøgerens forklaringer vedrørende de forskellige typer licenser udstedt af FSB og sondringen mellem »type 4-licenser« vedrørende krypteringsaktiviteter og licenser til »statshemmeligheder« er derfor ikke relevante. Det samme gælder for redegørelsen i den sagkyndige erklæring, der er vedlagt som bilag til replikken, hvorefter FSB's licenser ikke udstedes med henblik på at samarbejde med FSB.

143 Det følger heraf, at den betingelse, der er fastsat i kriterium i), om besiddelse af en licens fra FSB eller en licens til »våben og militært udstyr«, for så vidt som den gør det muligt at ramme ikke blot enheder i den russiske IT-sektor, der faktisk deltager i informationskrigen, men ligeledes enheder, der kan forventes at blive mobiliseret af de russiske sikkerhedstjenester for at bistå dem, er passende og nødvendig for at nå det formål bestående af begrænsning af Den Russiske Føderations kapacitet til informationskrigsførelse, der som nævnt i præmis 114 ovenfor forfølges med dette kriterium.

144 Det andet klagepunkt skal følgelig forkastes.

Det tredje klagepunkt om et uforholdsmæssigt indgreb i friheden til at oprette og drive egen virksomhed

145 Sagsøgeren har gjort gældende, at den omstændighed, at alle russiske IT-selskaber sanktioneres med den begrundelse, at de er forpligtede til at være i besiddelse af en licens fra FSB for at udøve deres virksomhed, udgør et uforholdsmæssigt indgreb i friheden til at oprette og drive egen virksomhed, der er fastsat i chartrets artikel 16.

146 Det bestemmes i chartrets artikel 16, at »[f]riheden til at oprette og drive egen virksomhed anerkendes i overensstemmelse med EU-retten og national lovgivning og praksis«.

147 På samme måde som andre grundlæggende rettigheder udgør en sådan frihed imidlertid ikke et absolut prærogativ, og dens udøvelse kan være genstand for restriktioner, der er begrundet i formål af almen interesse, som EU forfølger, forudsat at sådanne restriktioner reelt er nødvendige for at tilgodese nævnte formål af almen interesse, og at de ikke, når henses til det formål, som de forfølger, indebærer et uforholdsmæssigt og uantageligt indgreb i det centrale indhold af de beskyttede rettigheder (jf. dom af 28.3.2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, præmis 148 og den deri nævnte retspraksis, og af 27.7.2022, RT France mod Rådet, T-125/22, EU:T:2022:483, præmis 220).

148 Domstolen har bl.a. fastslået, at henset til ordlyden af chartrets artikel 16, som adskiller sig fra formuleringen af de andre grundlæggende friheder, der er sikret ved chartrets afsnit II, men dog samtidig ligner ordlyden af visse af bestemmelserne i chartrets afsnit IV, kan denne frihed undergives en række myndighedsindgreb, som af hensyn til den almene interesse kan sætte begrænsninger for udøvelsen af erhvervsvirksomhed (jf. dom af 28.11.2013, Rådet mod Manufacturing Support Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, præmis 123 og den deri nævnte retspraksis).

149 Restriktive foranstaltninger har ifølge deres natur virkninger, der bl.a. berører den frie erhvervsudøvelse og derved skader parter, der på ingen måde er ansvarlige for den situation, der har ført til vedtagelsen af sanktionerne. Dette er i endnu højere grad tilfældet hvad angår virkningen af restriktive foranstaltninger, der er rettet mod enheder omfattet heraf (jf. dom af 28.3.2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, præmis 149 og den deri nævnte retspraksis, og af 27.7.2022, RT France mod Rådet (T-125/22), EU:T:2022:483, præmis 221).

150 Selv om det ganske vist er korrekt, at restriktive foranstaltninger, der er baseret på et kriterium som det i den foreliggende sag omhandlede, ubestrideligt begrænser de rettigheder, som sagsøgeren har i henhold til chartrets artikel 16, kan den frihed til at oprette og drive egen virksomhed, som sagsøgeren har påberåbt sig, ikke desto mindre være genstand for begrænsninger på de betingelser, der er fastsat i chartrets artikel 52, stk. 1. I denne henseende skal der henvises til, at chartrets artikel 52, stk. 1, dels fastsætter, at »[e]nhver begrænsning i udøvelsen af de rettigheder og friheder, der anerkendes ved dette charter, skal være fastlagt i lovgivningen og skal respektere disse rettigheders og friheders væsentligste indhold«, dels at der »[u]nder iagttagelse af proportionalitetsprincippet [...] kun [kan] indføres begrænsninger, såfremt disse er nødvendige og faktisk svarer til mål af almen interesse, der er anerkendt af Unionen, eller et behov for beskyttelse af andres rettigheder og friheder«. For at være i overensstemmelse med EU-retten skal en begrænsning af udøvelsen af de omhandlede grundlæggende rettigheder således opfylde tre betingelser. For det første skal begrænsningen være fastlagt i lovgivningen. Den pågældende foranstaltning skal med andre ord have lovhjemmel. For det andet skal begrænsningen vedrøre et mål af almen interesse, der er anerkendt som sådant af Unionen. For det tredje må begrænsningen ikke være uforholdsmæssig. Dels skal den være nødvendig og stå i et rimeligt forhold til det mål, som forfølges. Dels må der ikke gøres indgreb i det »væsentligste indhold«, dvs. kernen i den pågældende rettighed eller frihed (jf. i denne retning og analogt dom af 13.9.2018, Gazprom Neft mod Rådet, T-735/14 og T-799/14, EU:T:2018:548, præmis 160-163 og den deri nævnte retspraksis).

151 Det skal fastslås, at disse tre betingelser er opfyldt i det foreliggende tilfælde.

152 For det første er vedtagelsen af restriktive foranstaltninger på grundlag af kriterium i) fastsat i de relevante bestemmelser i afgørelse 2014/145 og forordning nr. 269/2014, og dermed er den begrænsning af friheden til at oprette og drive egen virksomhed, der følger af anvendelsen af dette kriterium, fastsat ved lov.

153 For det andet skal det erindres, at kriterium i) opfylder et formål af almen interesse, der er anerkendt som sådant af Unionen, og som kan begrunde sådanne begrænsninger. Dette kriterium har nemlig til formål at øge presset på Den Russiske Føderation ved at bekæmpe den informationskrig, som Den Russiske Føderation har iværksat til støtte for sin angrebskrig mod Ukraine, og at begrænse de russiske sikkerhedsmyndigheders kapacitet til at gennemføre desinformationskampagner rettet mod enheder, der kan forventes at samarbejde med dem. På denne baggrund er kriterium i) i overensstemmelse med formålene om beskyttelse af Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed og om at fremme en fredelig løsning på krisen i landet, der indgår i det bredere formål om at bevare fred og international sikkerhed i overensstemmelse med formålene med Unionens optræden udadtil som fastsat i artikel 21 TEU, og formålene og grundsætningerne i De Forenede Nationers pagt, der kan begrunde selv væsentlige negative konsekvenser for visse operatører (jf. i denne retning dom af 28.3.2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, præmis 150, af 25.6.2020, Vnesheconombank mod Rådet, C-731/18 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2020:500, præmis 87, og af 29.5.2024, Vinokurov mod Rådet, T-302/22, ikke trykt i Sml., EU:T:2024:325, præmis 197). Kriterium i) indgår således i Unionens

reaktion med de fredelige midler, som Unionen råder over, med henblik på at nå de mål, der er fastsat i artikel 3, stk. 5, TEU, over for en aggression i strid med artikel 2, stk. 4, i De Forenede Nationers pagt og følgelig en tilsidesættelse af erga omnes-forpligtelser, der er fastsat i folkeretten (jf. i denne retning og analogt dom af 27.7.2022, RT France mod Rådet, T-125/22, EU:T:2022:483, præmis 164).

154 For det tredje kunne Rådet, henset til disse formåls afgørende betydning, uden at overskride grænserne for sin skønsbeføjelse fastslå, at de indgreb i friheden til at oprette og drive egen virksomhed, som anvendelsen af kriterium i) ville medføre, var hensigtsmæssige og nødvendige med henblik på at øge presset på Den Russiske Føderation. Henset til de forfulgte formål kan sådanne indgreb derfor ikke anses for at være uforholdsmæssige og uacceptable indgreb i det centrale indhold af friheden til at oprette og drive egen virksomhed for de enheder, der er omfattet af dette kriterium. Disse foranstaltninger forhindrer nemlig ikke russiske virksomheder i IT-sektoren i at udøve deres forretningsaktiviteter.

155 Kriterium i) kan derfor ikke anses for at udgøre et uforholdsmæssigt indgreb i friheden til at oprette og drive egen virksomhed.

156 Det tredje klagepunkt og dermed det første anbringende i sin helhed skal derfor forkastes.

Det andet anbringende om en tilsidesættelse af retten til en effektiv domstolsbeskyttelse og af begrundelsespligten

157 I stævningen og i den første anmodning om tilpasning har sagsøgeren gjort gældende, at begrundelsen for opførelsen af sagsøgerens navn på de omhandlede lister, som fremgår af de oprindelige retsakter og af retsakterne om opretholdelse af september 2023 og retsakterne om opretholdelse af marts 2024, ikke er tilstrækkeligt præcis og konkret, for så vidt som den begrænser sig til at gentage opførelseskriteriet og ikke indeholder nogen specifikke oplysninger om sagsøgerens individuelle situation. Rådet har stillet sig tilfreds med en generel og stereotyp begrundelse, som er fælles for alle selskaber, bortset fra et, hvis navne er blevet opført på de omhandlede lister i henhold til kriterium i).

158 Dels følger det af fast retspraksis, at retten til en effektiv domstolsbeskyttelse, som er fastsat i chartrets artikel 47, kræver, at den pågældende skal kunne få kendskab til begrundelsen for den afgørelse, som er truffet i forhold til vedkommende, enten ved at læse selve afgørelsen eller i en meddelelse af begrundelsen på den pågældendes anmodning (jf. dom af 18.7.2013, Kommissionen m.fl. mod Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P og C-595/10 P, EU:C:2013:518, præmis 100 og den deri nævnte retspraksis, og af 13.9.2018, Sberbank of Russia mod Rådet, T-732/14, EU:T:2018:541, præmis 112 og den deri nævnte retspraksis).

159 Dels følger det ligeledes af fast retspraksis, at den begrundelse, som kræves i henhold til artikel 296 TEUF, klart og utvetydigt skal angive de betragtninger, som den institution, der har udstedt retsakten, har lagt til grund, således at de berørte parter kan få kendskab til begrundelserne for den trufne foranstaltning med henblik på at vurdere grundlaget herfor, og således at den kompetente ret kan udøve sin prøvelsesret (jf. dom af 15.11.2012, Rådet mod Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, præmis 50 og den deri nævnte retspraksis, af 22.4.2021, Rådet mod PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, præmis 47 og den deri nævnte retspraksis, og af 4.9.2024, Shamalov mod Rådet, T-651/22, ikke trykt i Sml., EU:T:2024:576, præmis 37).

160 Den begrundelse, som kræves i henhold til artikel 296 TEUF, skal tilpasses karakteren af den pågældende retsakt og den sammenhæng, hvori den er vedtaget. Det nærmere indhold af begrundelseskravet skal fastlægges i lyset af den konkrete sags omstændigheder, navnlig indholdet af den pågældende retsakt, de anførte grundes art og den interesse, som retsaktens adressater samt andre, der må anses for umiddelbart og individuelt berørt af retsakten, kan have i begrundelsen. Navnlig kræves det hverken, at begrundelsen angiver alle de forskellige relevante faktiske og retlige forhold, da begrundelsens tilstrækkelighed ikke blot skal vurderes i forhold til ordlyden, men ligeledes til den sammenhæng, hvori den indgår, samt under hensyn til alle de retsregler, som gælder på det pågældende område. En retsakt, der er bebyrdende, er følgelig tilstrækkeligt begrundet, når den er truffet under omstændigheder, som er den pågældende bekendt, og således gør det muligt for vedkommende at forstå, hvilke konsekvenser den trufne foranstaltning har for denne (dom af 15.11.2012, Rådet mod Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, præmis 53 og 54 og den deri nævnte retspraksis, af 28.3.2017, Rosneft, C-72/15 P, EU:C:2017:236, præmis 122, og af 15.11.2023, OT mod Rådet, T-193/22, EU:T:2023:716, præmis 64).

161 Det er desuden i retspraksis blevet fastslået, at begrundelsen for en retsakt udstedt af Rådet, hvorved der foreskrives en restriktiv foranstaltning, ikke alene skal angive retsgrundlaget for denne foranstaltning, men også de specifikke og konkrete grunde til, at Rådet ved udøvelsen af sin skønsbeføjelse finder, at den berørte bør være omfattet af en sådan foranstaltning (jf. dom af 27.7.2022, RT France mod Rådet, T-125/22, EU:T:2022:483, præmis 105 og den deri nævnte retspraksis, og af 15.11.2023, OT mod Rådet, T-193/22, EU:T:2023:716, præmis 66).

162 Begrundelsen for en foranstaltning om indefrysning af midler kan principielt ikke blot bestå af en generel og stereotyp formulering, men skal tværtimod angive de særlige og konkrete grunde til, at Rådet lægger til grund, at den relevante lovgivning finder anvendelse på den berørte part (jf. dom af 15.9.2016, Yanukovych mod Rådet, T-346/14, EU:T:2016:497, præmis 79 og den deri nævnte retspraksis, og af 30.1.2019, Stavytskyi mod Rådet, T-290/17, EU:T:2019:37, præmis 47).

163 Det skal i øvrigt bemærkes, at begrundelsespligten i artikel 296 TEUF udgør et væsentligt formkrav, som bør adskilles fra spørgsmålet om begrundelsens rigtighed, der henhører under spørgsmålet om den anfægtede retsakts materielle lovlighed. En afgørelses begrundelse består nemlig i formelt at udtrykke de grunde, som afgørelsen er baseret på. Hvis disse grunde er behæftet med fejl, vil afgørelsens grundlags lovlighed være behæftet med fejl, men det vil dennes begrundelse ikke, idet denne kan være tilstrækkelig, selv om den er udtryk for fejlagtige grunde. Heraf følger, at de klagepunkter og argumenter, som har til formål at bestride rigtigheden af en retsakt, er uden betydning i forbindelse med et anbringende om manglende eller utilstrækkelig begrundelse (jf. dom af 18.6.2015, Ipatau mod Rådet, C-535/14 P, EU:C:2015:407, præmis 37 og den deri nævnte retspraksis, og af 30.11.2022, PKK mod Rådet, T-316/14 RENV og T-148/19, EU:T:2022:727, præmis 234 og den deri nævnte retspraksis).

164 Det skal indledningsvis fastslås, at de argumenter, som sagsøgeren har fremført i replikken med henblik på at anfægte begrundelsens faktuelle rigtighed, reelt vedrører spørgsmålet om rigtighed af begrundelsen for opførelsen. Disse argumenter skal derfor forkastes som irrelevante inden for rammerne af nærværende anbringende og vil blive undersøgt i forbindelse med det tredje anbringende.

165 For det første skal det i lighed med det af Rådet anførte bemærkes, at sagsøgeren ikke har gjort gældende, at denne ikke var i stand til at forstå begrundelsen for opførelsen af sit navn i de oprindelige retsakter samt i retsakterne om opretholdelse af september 2023 og retsakterne om opretholdelse af marts 2024.

166 For det andet har sagsøgeren ikke gjort gældende, at denne var uvidende om den sammenhæng, hvori disse retsakter blev vedtaget, og de formål, som de tilsigtede at nå, nemlig, som det fremgår af betragtningerne til afgørelse 2023/1218 og forordning 2023/1215, at øge presset på Den Russiske Føderation ved at vedtage restriktive foranstaltninger som reaktion på den informationskrig, som dette land har iværksat til støtte for sin angrebskrig mod Ukraine.

167 For det tredje fremgår det tilstrækkeligt klart af læsningen af begrundelsen i de oprindelige retsakter samt i retsakterne om opretholdelse af september 2023 og retsakterne om opretholdelse af marts 2024, der er nævnt i præmis 8 ovenfor, at Rådet opførte og opretholdt sagsøgerens navn på de omhandlede lister på grundlag af kriterium i), hvilket sagsøgeren ikke har bestridt.

168 I modsætning til hvad sagsøgeren har gjort gældende, skal det i denne henseende bemærkes, at Rådet med denne begrundelse ikke begrænsede sig til at gengive overskriften til kriterium i). Oplysningerne om, at sagsøgeren er en enhed, som er aktiv i den russiske IT-sektor, og som har en licens fra FSB, udgør nemlig oplysninger, der er specifikke for sagsøgerens individuelle situation.

169 Hvad for det fjerde angår begrundelsens angiveligt stereotype karakter skal det bemærkes, at selv om de betragtninger, der er indeholdt i begrundelsen i de oprindelige retsakter samt i retsakterne om opretholdelse af september 2023 og retsakterne om opretholdelse af marts 2024, er de samme som de betragtninger, der har udgjort grundlaget for, at andre fysiske personer angivet på listen er blevet omfattet af restriktive foranstaltninger, tilsigter de imidlertid at beskrive den konkrete situation for sagsøgeren, der, ligesom andre enheder i den russiske IT-sektor, har en licens fra FSB (jf. i denne retning og analogt dom af 27.2.2014, Ezz m.fl. mod Rådet, T-256/11, EU:T:2014:93, præmis 115, af 15.9.2016, Yanukovych mod Rådet, T-346/14, EU:T:2016:497, præmis 82, og af 30.1.2019, Stavytskyi mod Rådet, T-290/17, EU:T:2019:37, præmis 56).

170 I modsætning til hvad sagsøgeren har gjort gældende, betyder den omstændighed, at navnene på andre enheder, der opfyldte betingelserne i kriterium i), blev opført på de omhandlede lister af tilsvarende grunde som dem, der blev lagt til grund for opførelsen af sagsøgerens navn, derfor ikke, at begrundelsen i de oprindelige retsakter samt i retsakterne om opretholdelse af september 2023 og retsakterne om opretholdelse af marts 2024 ikke ligeledes vedrørte sagsøgerens egen situation.

171 Det følger derfor af begrundelsen i de oprindelige retsakter samt i retsakterne om opretholdelse af september 2023 og retsakterne om opretholdelse af marts 2024, at de specifikke og konkrete grunde, der førte Rådet til at opføre og opretholde sagsøgerens navn på de omhandlede lister, er angivet tilstrækkeligt klart og præcist til, at sagsøgeren kan forstå dem, og til, at Retten kan udøve sin prøvelsesret i denne henseende.

172 Det andet anbringende skal som følge heraf forkastes.

Det tredje anbringende om åbenbart urigtige skøn

173 Indledningsvis bemærkes, at det tredje anbringende skal anses for at vedrøre urigtige skøn og ikke åbenbart urigtige skøn. Selv om det er korrekt, at Rådet råder over en vis skønsbeføjelse med henblik på i det enkelte konkrete tilfælde at afgøre, om de retlige kriterier, som ligger til grund for de omhandlede restriktive foranstaltninger, er opfyldt, forholder det sig ikke desto mindre

således, at Unionens retsinstanser skal sikre en – principielt fuldstændig – legalitetsprøvelse af alle EU-retsakter (jf. dom af 11.9.2024, Tokareva mod Rådet, T-744/22, EU:T:2024:608, præmis 31 og den deri nævnte retspraksis).

174 Den effektive domstolsprøvelse, der er sikret ved chartrets artikel 47, indebærer bl.a., at Unionens retsinstanser skal sikre sig, at en afgørelse, hvorved restriktive foranstaltninger er blevet vedtaget eller opretholdt, og hvis rækkevidde er individuel for den berørte person eller enhed, er baseret på et tilstrækkeligt solidt faktuelt grundlag. Dette indebærer en vurdering af de faktiske omstændigheder, der indgår i begrundelsen for nævnte afgørelse, og domstolsprøvelsen skal således ikke begrænses til en vurdering af, om den anførte begrundelse er sandsynlig i abstrakt forstand, men indebære en stillingtagen til, om der er belæg for disse grunde, eller i det mindste én af dem, som i sig selv anses for at kunne begrunde nævnte afgørelse (jf. dom af 19.12.2018, Azarov mod Rådet, C-530/17 P, EU:C:2015:1031, præmis 22 og den deri nævnte retspraksis, af 15.11.2023, OT mod Rådet, T-193/22, EU:T:2015:716, præmis 122 og den deri nævnte retspraksis, og af 11.9.2024, Tokareva mod Rådet, T-744/22, EU:T:2024:608, præmis 32 og den deri nævnte retspraksis).

175 En sådan vurdering skal foretages ved at undersøge beviserne og oplysningerne, ikke isoleret betragtet, men i den sammenhæng, hvori de indgår. Rådet løfter således sin bevisbyrde, såfremt det for Unionens retsinstanser fremlægger en række tilstrækkeligt konkrete, præcise og samstemmende indicier, som gør det muligt at fastslå, at den person, der er undergivet en restriktiv foranstaltning, på tidspunktet for vedtagelsen af de omtvistede retsakter opfyldte de betingelser, der er fastsat i det anvendte kriterium (jf. i denne retning dom af 15.11.2023, OT mod Rådet, T-193/22, EU:T:2015:716, præmis 124 og den deri nævnte retspraksis, og af 11.9.2024, Tokareva mod Rådet, T-744/22, EU:T:2024:608, præmis 33 og den deri nævnte retspraksis).

176 Det er den kompetente EU-myndighed, som i tilfælde, hvor den begrundelse, der foreholdes den berørte person eller enhed, bestrides, skal godtgøre, at den har det fornødne grundlag, og ikke sidstnævnte, der skal føre bevis for, at begrundelsen savner grundlag (jf. dom af 15.11.2023, OT mod Rådet, T-193/22, EU:T:2015:716, præmis 123 og den deri nævnte retspraksis, og af 11.9.2024, Tokareva mod Rådet, T-744/22, EU:T:2024:608, præmis 34 og den deri nævnte retspraksis).

177 Med henblik på at begrunde opretholdelsen af en persons navn på den omhandlede liste er det ikke forbudt for Rådet at støtte sig på de samme beviser, der begrundede den oprindelige opførelse, genopførelsen eller den tidligere opretholdelse af den pågældende persons navn på listen, forudsat dels, at opførelsesgrundene er uændrede, dels at konteksten ikke har ændret sig på en sådan måde, at disse beviser ikke længere er anvendelige (jf. dom af 15.11.2023, OT mod Rådet, T-193/22, EU:T:2015:716, præmis 169 og den deri nævnte retspraksis, og af 29.5.2024, Belavia mod Rådet, T-116/22, EU:T:2024:334, præmis 77 og den deri nævnte retspraksis). I denne forbindelse omfatter udviklingen i konteksten for det første situationen i det land, over for hvilket ordningen med restriktive foranstaltninger er blevet indført, samt den pågældende persons særlige situation, og for det andet samtlige relevante omstændigheder, og navnlig den omstændighed, at de mål, der forfølges med de restriktive foranstaltninger, ikke er nået (jf. dom af 11.9.2024, Tokareva mod Rådet (T-744/22, EU:T:2024:608, præmis 37 og den deri nævnte retspraksis).

178 Desuden skal det fremhæves, at der skal tages hensyn til konteksten for de omhandlede foranstaltninger, og at graden af bevis, som Rådet kan kræve, skal tilpasses på grund af vanskelighederne med at få adgang til beviser og til objektive oplysninger (jf. dom af 1.6.2022,

Prigozhin mod Rådet, T-723/20, ikke trykt i Sml., EU:T:2022:317, præmis 102 og den deri nævnte retspraksis, og af 20.11.2024, Zubitskiy mod Rådet, T-1074/23, ikke trykt i Sml., EU:T:2024:840, præmis 78 og den deri nævnte retspraksis).

179 Eftersom der ikke foreligger nogen beføjelse til at foretage undersøgelser i tredjelande, skal EU-myndighedernes skøn de facto være støttet på offentligt tilgængelige informationskilder, rapporter, nyhedsartikler, rapporter fra efterretningstjenester eller andre tilsvarende informationskilder (dom af 15.11.2023, OT mod Rådet, T-193/22, EU:T:2015:716, præmis 115 og den deri nævnte retspraksis, og af 11.9.2024, Tokareva mod Rådet, T-744/22, EU:T:2022:608, præmis 59 og den deri nævnte retspraksis).

180 Hvad angår den generelle sammenhæng, der er forbundet med situationen i Ukraine, skal det fastslås, at situationen i Ukraine fortsat var alvorlig på tidspunkterne for vedtagelsen af de anfægtede retsakter. Endvidere var de restriktive foranstaltninger stadig berettigede i lyset af det formål, der blev forfulgt med indførelsen af kriterium i), nemlig at øge presset på Den Russiske Føderation ved at bekæmpe den informationskrig, som dette land har iværksat til støtte for sin angrebskrig mod Ukraine (jf. i denne retning og analogt domme af 20.11.2024, Uss mod Rådet, T-571/23, ikke trykt i Sml., EU:T:2024:839, præmis 134 og 135, og af 20.11.2024, Zubitskiy mod Rådet, T-1074/23, ikke trykt i Sml., EU:T:2024:840, præmis 110 og 111).

181 Hvad angår sagsøgerens særlige situation skal det bemærkes, at opførelsen af dennes navn på de omhandlede lister i henhold til kriterium i) forudsatte, at to betingelser var opfyldt, nemlig for det første, at sagsøgeren var en enhed, der udøvede aktiviteter i den russiske IT-sektor, og for det andet, at sagsøgeren var indehaver af en licens fra FSB.

De oprindelige retsakter og retsakterne om opretholdelse af september 2023

182 Sagsøgeren har gjort gældende, at opførelsen og opretholdelsen af dennes navn på de omhandlede lister er støttet på underbyggede og fejlagtige synspunkter, og at Rådet ikke har godtgjort, at sagsøgeren er omfattet af kriterium i).

183 Sagsøgeren har gjort gældende, at sagsøgeren i de oprindelige retsakter og retsakterne om opretholdelse af september 2023 blev udpeget som juridisk person eller »juridisk enhed«, og at det som holdingselskab ikke opfylder de betingelser, der er fastsat i kriterium i).

184 Det skal indledningsvis erindres, at sagsøgeren i de oprindelige retsakter og retsakterne om opretholdelse af september 2023 er opført under navnet »Positive Group PJSC, alias Positive technologies, alias Gruppa Pozitiva«. Begrundelsen for opførelsen af sagsøgerens navn, der er anført i præmis 8 ovenfor, angiver, at sagsøgeren »er en enhed, der opererer i den russiske IT-sektor med en licens [fra FSB]«.

185 Det følger heraf, at sagsøgeren er omfattet af de oprindelige retsakter og retsakterne om opretholdelse af september 2023 som en enhed, der er angivet enten ved sit navn eller ved navnet Positive Technologies.

186 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at sagsøgeren med henblik på at præsentere sine aktiviteter i bilag A.13-A.22 til stævningen selv har fremlagt uddrag fra Positive Technologies websted, »ptsecurity.com«, som sagsøgeren har præsenteret som »sit« websted.

187 Eksempelvis er det i bilag A.13 og A.14 til stævningen anført, at »Positive Technologies er den første og den eneste cybersikkerhedsvirksomhed i Rusland, som er blevet børsnoteret på Moskvas fondsbørs«.

188 Som Rådet har anført, blev den erklæring, der blev offentliggjort i pressen den 23. juni 2023 efter vedtagelsen af de oprindelige retsakter, og som er indeholdt i bilag B.29 til svarskriftet, desuden afgivet af Positive Technologies repræsentanter, og heri henvises til »[EU's] afgørelse om at pålægge Positive Technologies sanktioner«. Sagsøgeren har imidlertid anført, at sagsøgeren er ophavsmand til denne erklæring.

189 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at bilag B.29 indeholder fire nyhedsartikler fra forskellige websteder, som blev offentliggjort den 23. og 24. juni 2023, vedrørende de sanktioner, som Positive Technologies var blevet pålagt, og som nævner denne erklæring. Ifølge artiklerne offentliggjort på webstederne »rg.ru«, »xakep.ru« og på MNIAP's websted hidrører erklæringen fra Positive Technologies. På webstedet »cnews.ru« tilskrives erklæringen sagsøgerens repræsentanter.

190 I retsmødet har sagsøgeren forklaret, at Positive Technologies er et kommercielt navn, der betegner hele den koncern, der udgøres af sagsøgeren selv som holdingselskab og alle dennes datterselskaber, og at webstedet »ptsecurity.com« har til formål at præsentere alle Positive Technologies-koncernens aktiviteter.

191 Det skal fastslås, at sagsøgeren ved at præsentere webstedet »ptsecurity.com« som »sit« websted og ved at afgive erklæringer på vegne af Positive Technologies implicit, men nødvendigvis, har anerkendt, at der ikke skal sondres mellem enheden Positive Technologies og sagsøgeren.

192 Det følger heraf, at den person, der er udpeget i de oprindelige retsakter og retsakterne om opretholdelse af september 2023, for hvem det skal godtgøres, at vedkommende opfylder de betingelser, der er fastsat i kriterium i), er sagsøgeren i sin egenskab af en enhed med navnet Positive Technologies eller Gruppa Pozitiva og ikke sagsøgeren i sin egenskab af selskab eller juridisk person.

193 Hvad for det første angår den første betingelse, der er fastsat i kriterium i), skal det bemærkes, at sagsøgeren ikke har bestridt, at sagsøgeren er aktiv i den russiske IT-sektor.

194 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at sagsøgeren i stævningen har præsenteret sig som en virksomhed, der udøver aktiviteter på området for levering af løsninger inden for cybersikkerhed og informationssikkerhed, og som bl.a. tilbyder virksomheder løsninger og softwaresystemer til beskyttelse mod ondsindede cyberangreb. For at forklare sine aktiviteter har sagsøgeren i bilag A.13-A.22 til stævningen ligeledes fremlagt uddrag fra Positive Technologies websted, »ptsecurity.com«.

195 Sagsøgeren har i stævningen anført, at denne ikke har bestridt rigtigheden af dokument nr. 1 og 6 i det første bevismateriale, som er uddrag af offentlige databaser med oplysninger om virksomheder, men har anført, at disse dokumenter ikke er relevante for opførelsen af sagsøgerens navn på de omhandlede lister.

196 Det fremgår imidlertid af dokument nr. 1 i det første bevismateriale, der indeholder informationssiden vedrørende sagsøgeren fra virksomhedsdatabasen »Ready Ratios«, at sagsøgerens hovedaktivitet er at være holdingselskab. Det fremgår af dette dokument, at

sagsøgeren også udfører aktiviteter med programmering, rådgivning om IT, andre IT-aktiviteter og -tjenester samt aktiviteter i forbindelse med oprettelse og anvendelse af databaser og informationsressourcer.

197 Endvidere viser dokument nr. 6 i det første bevismateriale, der indeholder et uddrag fra det russiske virksomhedsregister »Spark-Interfax« vedrørende sagsøgeren, bl.a., at sagsøgeren er aktiv i den russiske IT-sektor.

198 Disse dokumenter er derfor, for så vidt som de beskriver sagsøgerens aktiviteter, relevante, eftersom de gjorde det muligt for Rådet at fastslå, at sagsøgeren var en »enhed, der opererer i den russiske IT-sektor«, og at sagsøgeren opfyldte den første betingelse i kriterium i).

199 Det skal derfor fastslås, at Rådet på grundlag af det første bevismateriale i tilstrækkelig grad har godtgjort, at sagsøgeren på tidspunktet for vedtagelsen af de oprindelige retsakter og retsakterne om opretholdelse af september 2023 var en »enhed, der opererer i den russiske IT-sektor«, og at sagsøgeren af denne grund opfyldte den første betingelse, der er fastsat i kriterium i).

200 Hvad for det andet angår den anden betingelse, der er fastsat i kriterium i), har sagsøgeren gjort gældende, at ingen af dokumenterne i det første bevismateriale er tilstrækkelige til at godtgøre, at selskabet har en licens fra FSB, og at det udvikler teknologier og software til russiske sikkerhedstjenester, der gavner informationskrigen.

201 Det skal bemærkes, at Rådet for at godtgøre, at sagsøgeren opfyldte den anden betingelse i kriterium i) vedrørende besiddelse af en licens fra FSB, støttede sig på dokument nr. 2, der findes i det første bevismateriale. Dette dokument er et uddrag af en PowerPoint-præsentation offentliggjort på webstedet »ptsecurity.com«, der anses for at være sagsøgerens officielle websted, som viser forskellige licenser tilhørende Positive Technologies, herunder en licens fra FSB.

202 Sagsøgeren har i det væsentlige anfægtet bevisværdien af dokument nr. 2, som findes i det første bevismateriale. Sagsøgeren har gjort gældende, at dette dokument, som knap nok er læseligt, og som er dateret 2019, ikke indeholder nogen oplysninger om, hvilken type licens sagsøgeren ifølge Rådet er i besiddelse af. Selskabet har gjort gældende, at det under alle omstændigheder ikke er indehaver af nogen licens fra FSB.

203 Det skal først fastslås, at det fremgår af det første bevismateriale, at selv om dokument nr. 2 er dateret i 2019, fik Rådet adgang til det den 13. februar 2023. Sagsøgeren har imidlertid ikke fremført noget argument med henblik på at gøre gældende, at de oplysninger, der var tilgængelige på webstedet »ptsecurity.com«, var forældede på det tidspunkt, hvor Rådet fik adgang hertil, dvs. inden vedtagelsen af de oprindelige retsakter og retsakterne om opretholdelse af september 2023.

204 Det skal dernæst bemærkes, at omend gengivelsen af de licenser, der fremgår af dokument nr. 2, faktisk er af dårlig kvalitet, fremgår det alligevel klart af denne internetside på webstedet »ptsecurity.com«, at Positive Technologies har en licens fra FSB.

205 For så vidt som kriterium i) vedrører enhver form for licens udstedt af FSB, er den omstændighed, at typen af licens fra FSB ikke er klart læselig på dokument nr. 2, i denne henseende uden betydning.

206 Endelig bemærkes, at indholdet af dokument nr. 2 understøttes af uddragene fra webstedet »ptsecurity.com«, der er fremlagt i bilag B.27 og B.28 til svarskriftet.

207 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at det følger af fast retspraksis, at lovligheden af en EU-retsakt skal bedømmes efter de faktiske og retlige omstændigheder på det tidspunkt, hvor retsakten blev udstedt (jf. dom af 11.9.2024, Tokareva mod Rådet, T-744/22, EU:T:2024:608, præmis 68 og den deri nævnte retspraksis).

208 Desuden skal den efterprøvelse af den materielle lovlighed, som påhviler Retten, ikke blot foretages på grundlag af de forhold, der er indeholdt i begrundelserne til de omtvistede retsakter, men ligeledes på grundlag af de forhold, som Rådet i tilfælde af indsigelser fremlægger for Retten med henblik på at godtgøre rigtigheden af de faktiske omstændigheder, som gøres gældende i disse begrundelser (jf. dom af 11.9.2024, Tokareva mod Rådet (T-744/22, EU:T:2024:608, præmis 69 og den deri nævnte retspraksis).

209 Den omstændighed, at en person, der er omfattet af de restriktive foranstaltninger, har anført et forhold som diskulperende, er ikke til hinder for, at dette forhold eventuelt gøres gældende over for vedkommende med henblik på at fastslå, at begrundelsen for de restriktive foranstaltninger, der er truffet over for vedkommende, har det fornødne grundlag (jf. dom af 14.3.2018, Kim m.fl. mod Rådet og Kommissionen, T-533/15 og T-264/16, EU:T:2018:138, præmis 115 og den deri nævnte retspraksis, og af 11.9.2024, Mordashova mod Rådet, T-497/22, ikke trykt i Sml., EU:T:2024:604, præmis 80 og den deri nævnte retspraksis).

210 Bilag B.27 til svarskriftet indeholder et uddrag af webstedet »ptsecurity.com« fra den 20. november 2014 med overskriften »Positive Technologies received a license from the FSB, allowing work with cryptographic protection tools«. I samme uddrag meddelte Positive Technologies, at en licens fra FSB ville blive fornyet for at udføre arbejder i forbindelse med anvendelsen af oplysninger, der udgjorde statshemmeligheder.

211 Bilag B.28 til svarskriftet indeholder ligeledes et uddrag af webstedet »ptsecurity.com«, som er dateret 2018, og som indeholder en liste over licenser og certifikater tilhørende Positive Technologies, herunder en »licens fra Ruslands FSB til at arbejde med kryptografiske beskyttelsesværktøjer« og en »licens fra Ruslands FSB til at udføre arbejde med oplysninger, der udgør en statshemmelighed«, samt kopier af disse to licenser.

212 I replikken har sagsøgeren gjort gældende, at de uddrag fra webstedet »ptsecurity.com«, som Rådet har fremlagt i bilag B.27 og B.28 til svarskriftet, ikke vedrører sagsøgeren. For det første har sagsøgeren anført, at den erklæring, der blev offentliggjort den 20. november 2014, og som er indeholdt i bilag B.27 til dette processkrift, ikke kan vedrøre sagsøgeren, for så vidt som sagsøgeren blev registreret som virksomhed den 27. september 2017. For det andet er registreringsnummeret og skatteidentifikationsnummeret på licenserne, der er fremlagt i bilag B.28 til dette processkrift, ikke sagsøgerens egne, og disse licenser er dateret den 28. april 2015 og den 10. november 2014, før datoen for sagsøgerens registrering.

213 Det skal fastslås, at sagsøgerens argumenter hviler på den fejlagtige forudsætning, at sagsøgeren er opført på de omhandlede lister som juridisk person.

214 Det skal nemlig bemærkes, at opførelsesbegrundelsen vedrører sagsøgeren, også benævnt Positive Technologies, som enhed og ikke som juridisk person.

215 Det følger heraf, at datoen for registreringen af sagsøgeren som juridisk person ikke er relevant for spørgsmålet om, hvorvidt den pågældende enhed er i besiddelse af en licens.

216 Det skal endvidere bemærkes, at sagsøgeren for at beskrive sine aktiviteter har støttet sig på et uddrag fra webstedet »ptsecurity.com«, der er fremlagt i bilag A.14 til stævningen og dateret i 2023, og har anført, at »[d]et fremgår af [sagsøgerens] websted: »I 21 år har hovedformålet været at forebygge angreb fra hackere««. Det fremgår endvidere af et uddrag fra samme internetside, som Kongeriget Nederlandene har fremlagt i bilag N.7 til sit interventionsindlæg, med overskriften »About Company«, at Positive Technologies blev oprettet i 2002.

217 Det fremgår således af uddragene fra webstedet »ptsecurity.com«, der er fremlagt i bilag B.27 og B.28 til svarskriftet, at den pågældende enhed, dvs. sagsøgeren under navnet Positive Technologies, har en licens fra FSB.

218 Med henblik på at godtgøre, at det skatteidentifikationsnummer, der fremgår af de licenser, der er fremlagt i bilag B.28 til svarskriftet, ikke er sagsøgerens eget, har sagsøgeren i bilag C.15 til replikken fremlagt en oversættelse af kopierne af disse licenser.

219 Det fremgår af denne oversættelse, at det skatteidentifikationsnummer, der er angivet i disse licenser, er til Pozitiv Teknolodzhiz' skatteidentifikationsnummer, hvilket ligeledes fremgår af uddraget vedrørende sidstnævnte fra databasen »Ready Ratios«, som er fremlagt i bilag D.2 til duplikken. Bilag B.28 til svarskriftet fastslår, at Pozitiv Teknolodzhiz siden den 10. november 2014 har været indehaver af en licens udstedt af FSB til at arbejde med kryptografiske beskyttelsesværktøjer og siden den 28. april 2015 en licens udstedt af FSB til i byen og regionen Moskva (Rusland) at udføre arbejde med oplysninger, der udgør en statshemmelighed.

220 For det første udgøres dokument nr. 1 i det første bevismateriale imidlertid af informationssiden vedrørende sagsøgeren fra virksomhedsdatabasen »Ready Ratios«, dateret den 13. februar 2023. Dette dokument viser, at Pozitiv Teknolodzhiz er et datterselskab af sagsøgeren, og at selskaberne har haft den samme administrerende direktør siden den 6. august 2021.

221 For det andet har Rådet som bilag til duplikken fremlagt de informationssider fra virksomhedsdatabasen »Ready Ratios« dateret den 15. marts 2024 vedrørende sagsøgeren og Pozitiv Teknolodzhiz, hvoraf det fremgår, at selskaberne har samme generaldirektør og ligeledes samme adresse og stifter, og at sidstnævnte selskab blev registreret den 9. oktober 2007.

222 For det tredje fremgår det af sagsøgerens konsoliderede årsregnskab for regnskabsåret 2021 og af sagsøgerens foreløbige konsoliderede regnskab for første kvartal 2023, som er fremlagt som bilag til duplikken, at Pozitiv Teknolodzhiz er et af sagsøgeren datterselskaber, hvori sagsøgeren ejer 100% af aktierne.

223 Følgelig kunne Rådet, som anført i præmis 83-85 ovenfor, henset til denne ejerskabsgrad, selv om Pozitiv Teknolodzhiz er en juridisk person, der er juridisk forskellig fra sagsøgeren, med føje fastslå, at sagsøgeren udøvede en afgørende indflydelse på dette datterselskab, og at sidstnævnte ikke var en selvstændig enhed i forhold til sagsøgeren.

224 Det må derfor fastslås, således som det fremgår af præmis 86 ovenfor, at betingelserne for opførelse i henhold til kriterium i) af sagsøgeren som enhed var opfyldt, for så vidt som det var godtgjort, at sagsøgerens datterselskab Pozitiv Teknolodzhiz havde en licens fra FSB.

225 Det følger heraf, at den omstændighed, at det skatteidentifikationsnummer, der fremgår af licenserne fra FSB, der er fremlagt i bilag B.27 og B.28 til svarskriftet, ikke svarer til det nummer, som sagsøgeren har som juridisk person, er uden betydning med henblik på at godtgøre, at sagsøgeren som enhed opfylder betingelserne for opførelse på listen i henhold til kriterium i).

226 Det følger af det ovenstående, at Rådet ikke anlagde et urigtigt skøn, da det vurderede, at sagsøgeren, også benævnt Positive Technologies, var en enhed, der havde en licens fra FSB.

227 Sagsøgerens øvrige argumenter rejser ikke tvivl om denne konklusion.

228 For det første har sagsøgeren støttet sig på en erklæring fra sin driftsdirektør med henblik på at gøre gældende, at selskabet ikke havde nogen licens fra FSB. I denne erklæring af 12. september 2023 bekræftede driftsdirektøren, at Positive Group PAO, hvis skatteidentifikationsnummer er 9718077239, ikke er i besiddelse af og aldrig har været i besiddelse af en licens udstedt af FSB eller nogen anden statslig myndighed.

229 Det skal fastslås, at denne erklæring ikke er relevant i den foreliggende sag, for så vidt som den vedrører sagsøgeren som juridisk person og ikke den enhed, der er omhandlet i de oprindelige retsakter og retsakterne om opretholdelse af september 2023.

230 For det andet har sagsøgeren gjort gældende, at det fremgår af dokument nr. 1 i det første bevismateriale, som indeholder informationssiden vedrørende sagsøgeren fra virksomhedsdatabasen »Ready Ratios«, og som er dateret den 13. februar 2023, at sagsøgeren ikke har nogen licens. Sagsøgeren har anført, at denne informationsside altid nævner de licenser, som de berørte virksomheder er i besiddelse af, og de aktiviteter, som de er udstedt til.

231 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at licensen fra FSB, der fremgår af dokument nr. 2, tilhører Pozitiv Teknolodzhiz, der er sagsøgerens datterselskab. Den omstændighed, at denne licens ikke fremgår af uddraget fra virksomhedsdatabasen »Ready Ratios« vedrørende sagsøgeren som juridisk person, kan således ikke godtgøre, at enheden, der er omfattet af begrundelsen for opførelse på listen, ikke havde en licens fra FSB.

232 For det tredje har sagsøgeren gjort gældende, at dokument nr. 1, der indeholder informationssiden vedrørende sagsøgeren fra virksomhedsdatabasen »Ready Ratios«, er nyere og dermed mere relevant end dokument nr. 2, som ikke har været tilgængeligt siden september 2023. Med henblik på at godtgøre, at dokument nr. 2 er forældet og ikke har været tilgængeligt siden september 2023, har sagsøgeren i bilag C.14 til replikken fremlagt en side fra webstedet »pt.security.com«, dateret den 8. februar 2024, med angivelse af »not found«.

233 Det må imidlertid konstateres, at dette bilag ikke har nogen bevisværdi. Dels er der intet, der tyder på, at den internetside, der fremgår af bilag C.14 til replikken, svarer til den internetside fra webstedet »pt.security.com«, der er gengivet i dokument nr. 2. Dels kan det ikke udelukkes, henset til datoen for dette bilag, at en eventuel fjernelse af siden fra webstedet »pt.security.com«, hvorpå Positive Technologies' licenser fremgik, er sket efter anlæggelsen af nærværende søgsmål.

234 For det fjerde har sagsøgeren gjort gældende, at den erklæring, som sagsøgeren har offentliggjort i pressen, og som er fremlagt i bilag B.29 til svarskriftet, ikke kan fortolkes som en anerkendelse af, at sagsøgeren har en licens fra FSB.

235 Bilag B.29 til svarskriftet indeholder fire nyhedsartikler offentliggjort på forskellige websteder, nævnt i præmis 189 ovenfor, vedrørende Rådets afgørelse om at pålægge Positive Technologies sanktioner. Webstederne »rg.ru« og »xakep.ru« samt MNIAP's websted omtaler en erklæring, der tilskrives Positive Technologies, hvorefter »[Unionens] afgørelse om at pålægge sanktioner over for Positive Technologies er baseret på den omstændighed, at denne virksomhed har en licens fra Den Russiske Føderations FSB«, og hvorefter »[o]pnåelse af en licens fra FSB er en forudsætning for at udøve virksomhed for alle større aktører på cybersikkerhedsmarkedet«. Det bemærkes, som anført i præmis 188 ovenfor, at sagsøgeren har angivet at være ophavsmand til denne erklæring. Citatet er lidt anderledes i den artikel, der er offentliggjort på webstedet »cnews.ru«, hvorefter »[sagsøgerens] repræsentanter har udtalt, at Unionens afgørelse over for virksomheden var baseret på den omstændighed, at den havde en licens fra FSB«.

236 Dels præsenterer sagsøgeren imidlertid i stævningen under navnet Positive Technologies sig selv som førende på markedet for cybersikkerhed, hvilket ifølge denne erklæring indebærer, at sagsøgeren har en licens fra FSB. Dels har sagsøgeren intetsteds i denne erklæring bestridt, at sagsøgeren har en licens fra FSB, hvilket sagsøgeren har anerkendt var begrundelsen for opførelsen af dennes navn eller Positive Technologies' navn på de omhandlede lister.

237 Hvad i øvrigt angår sagsøgerens argument om, at Rådet hverken har godtgjort, at sagsøgeren rent faktisk deltog i Den Russiske Føderations informationskrigsførelse, eller at sagsøgeren udviklede teknologier til de russiske sikkerhedstjenester, er det tilstrækkeligt at bemærke, at der ikke er tale om en betingelse for anvendelse af kriterium i).

238 Rådet skulle nemlig ikke føre bevis for sagsøgerens faktiske samarbejde med de russiske sikkerhedstjenester, og dette argument skal derfor forkastes som irrelevant.

239 I denne henseende er sagsøgerens argumenter med henblik på at anfægte dokument nr. 3-5 i det første bevismateriale ligeledes uvirksomme. Disse dokumenter nævner nemlig de sanktioner, som USA vedtog over for sagsøgeren i 2021, idet sagsøgeren afholdt årlige konferencer, der blev anvendt som rekrutteringssted for FSB og GRU. Disse dokumenter er imidlertid ikke relevante med henblik på at godtgøre, at sagsøgeren opfyldte de betingelser, der er fastsat i kriterium i).

240 Det fremgår af samtlige ovenstående betragtninger, at Rådet ikke anlagde et urigtigt skøn ved i de oprindelige retsakter og retsakterne om opretholdelse af september 2023 at fastslå, at sagsøgeren opfyldte betingelserne for anvendelse af kriterium i), og følgelig ved at opføre og opretholde sagsøgerens navn på de omhandlede lister.

Retsakterne om opretholdelse af marts 2024

241 Det skal bemærkes, at sagsøgerens navn blev opretholdt på de omhandlede lister i retsakterne om opretholdelse af marts 2024 af den samme grund som den, der fremgår af de oprindelige retsakter og retsakterne om opretholdelse af september 2023.

242 I anmodningen om tilpasning vedrørende retsakterne om opretholdelse af marts 2024, der blev indleveret til Rettens Justitskontor den 22. maj 2024, har sagsøgeren blot henvist til de argumenter, som denne havde påberåbt sig med hensyn til de oprindelige retsakter og retsakterne om opretholdelse af september 2023.

243 Af de samme grunde som dem, der er anført i præmis 184-240 ovenfor, skal det følgelig fastslås, at Rådet ikke anlagde et urigtigt skøn ved at opretholde opførelsen af sagsøgerens navn på de omhandlede lister i retsakterne om opretholdelse af marts 2024.

Retsakterne om opretholdelse af september 2024

244 Ved vedtagelsen af retsakterne om opretholdelse af september 2024 opretholdt Rådet opførelsen af sagsøgeren på de omhandlede lister under navnet »Positive Group PJSC, alias Positive technologies, alias Gruppa Pozitiva«, og ændrede opførelsesgrunden i henhold til kriterium i). Denne begrundelse, der er nævnt i præmis 24 ovenfor, angiver, at sagsøgeren er et holdingselskab i et konglomerat, der omfatter Pozitiv Teknolodzhiz, som driver virksomhed i den russiske IT-sektor og er indehaver af en licens fra FSB, og at sagsøgeren således er en enhed, som driver virksomhed i den russiske IT-sektor og er indehaver af en licens, der administreres af FSB.

245 Med henblik på at begrunde vedtagelsen af retsakterne om opretholdelse af september 2024 i forhold til sagsøgeren støttede Rådet sig desuden på det tredje bevismateriale.

246 Hvad for det første angår den første betingelse, der er fastsat i kriterium i), skal det fastslås, at dokument nr. 3, der findes i det tredje bevismateriale, indeholder et uddrag fra informationssiden vedrørende Pozitiv Teknolodzhiz fra virksomhedsdatabasen »Ready Ratios«, hvoraf det fremgår, at selskabet udøver aktiviteter i sektoren for IT-programmering.

247 Desuden omfatter dokument nr. 6 og 7 i det tredje bevismateriale sider fra webstedet »pt.security.com« af 3. juli 2024, som godtgør, at Pozitiv Teknolodzhiz er et datterselskab, som ejes 100% af sagsøgeren, og som driver virksomhed i den russiske IT-sektor.

248 Det fremgår heraf, at Pozitiv Teknolodzhiz er et datterselskab, der er fuldt ud kontrolleret af sagsøgeren, og som er aktiv i den russiske IT-sektor.

249 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at det fremgår af præmis 220-223 ovenfor, at sagsøgeren er 100% ejer af sit datterselskab Pozitiv Teknolodzhiz, at selskaberne har samme leder og samme adresse, hvilket sagsøgeren ikke har bestridt, og at Rådet således med føje har kunnet antage, at de udgjorde én enhed.

250 Det må derfor fastslås, at Rådet på grundlag af det tredje bevismateriale i tilstrækkelig grad har godtgjort, at sagsøgeren på tidspunktet for vedtagelsen af retsakterne om opretholdelse af september 2024 var »en enhed, som drev virksomhed i den russiske IT-sektor«, og at sagsøgeren af denne grund opfyldte den første betingelse i kriterium i), hvilket sagsøgeren ikke har bestridt.

251 For det andet har sagsøgeren i anmodningen om tilpasning vedrørende retsakterne om opretholdelse af september 2024 i det væsentlige gjort gældende, at Rådet anlagde et urigtigt skøn ved at fastslå, at sagsøgeren opfyldte den anden betingelse i kriterium i) om besiddelse af en licens fra FSB.

252 Sagsøgeren har anført, at dennes navn ikke kan opføres på de omhandlede lister på grundlag af et af selskabets datterselskabers angivelige besiddelse af en licens fra FSB. En ordlydsfortolkning af kriterium i) kræver, at den omhandlede enhed selv har en licens fra FSB. Sagsøgeren har anført, at hver enhed i et moder-datter-forhold er retligt adskilt, og at datterselskabets adfærd ikke automatisk kan tilregnes moderselskabet. En licens udgør alene en tilladelse for den juridiske person, som den er udstedt til.

253 Det skal dels bemærkes, at retsakterne om opretholdelse af september 2024 ikke vedrører sagsøgeren som »juridisk person«, men som en »enhed«. Den omstændighed, at sagsøgeren er en selvstændig juridisk person i forhold til sit datterselskab, er derfor uden betydning med henblik på at godtgøre, at sagsøgeren opfylder betingelserne for opførelse i henhold til kriterium i).

254 Dels indebærer anvendelsen af kriterium i) i modsætning til hvad sagsøgeren har gjort gældende, ikke, at moderselskabet tilregnes et datterselskabs adfærd. Det bemærkes, at anvendelsen af kriterium i) ikke kræver bevis for en bestemt adfærd fra hverken sagsøgerens eller dennes datterselskabs side, men alene at det godtgøres, at den enhed, der er omfattet af de restriktive foranstaltninger, har en licens fra FSB.

255 Argumentet om, at den omstændighed, at en licens udstedt til en juridisk person ikke kan anvendes af en anden enhed, dvs. et moderselskab eller et andet datterselskab, er derfor irrelevant.

256 Det skal i øvrigt bemærkes, at det fremgår af præmis 249 ovenfor, at Rådet med rette vurderede, at Pozitiv Teknolodzhiz og sagsøgeren udgjorde én enhed.

257 Som det fremgår af præmis 86 ovenfor, er betingelserne for opførelse i henhold til kriterium i) af sagsøgeren som en enhed derfor opfyldt, når det er godtgjort, at sagsøgerens datterselskab Pozitiv Teknolodzhiz opfylder disse betingelser.

258 Endvidere har sagsøgeren gjort gældende, at det tredje bevismateriale ikke indeholder nogen relevante oplysninger vedrørende den omstændighed, at Pozitiv Teknolodzhiz har en licens fra FSB.

259 Med henblik på at godtgøre, at Pozitiv Teknolodzhiz var indehaver af en licens fra FSB, støttede Rådet sig på flere dokumenter i det tredje bevismateriale. Dokument nr. 2, som allerede fandtes i det første bevismateriale, og som er nævnt i præmis 201 ovenfor, er et uddrag af en PowerPoint-præsentation offentliggjort på Positive Technologies' websted, »ptsecurity.com«, som viser forskellige licenser tilhørende Positive Technologies, herunder en licens fra FSB. Dokument nr. 8, der er identisk med det dokument, der er nævnt i præmis 211 ovenfor, indeholder et uddrag fra samme websted dateret 2018, som Rådet fik adgang til den 3. juli 2024, og som indeholder en liste over de licenser og certifikater, som Positive Technologies var indehaver af, herunder en »licens fra Ruslands FSB til at arbejde med kryptografiske beskyttelsesværktøjer« og en »licens fra Ruslands FSB til at arbejde med oplysninger, der udgør en statshemmelighed«, samt kopier af disse to licenser. Dokument nr. 9, der er identisk med det, der er nævnt i præmis 210 ovenfor, indeholder ligeledes et uddrag fra webstedet »ptsecurity.com«, der er dateret den 20. november 2014, og som Rådet fik adgang til i november 2023, med titlen »Positive Technologies received a license from the FSB, allowing work with cryptographic protection tools«, der angiver de aktiviteter, for hvilke denne licens er blevet udstedt. I samme uddrag bekendtgjorde Positive Technologies fornyelsen af en licens fra FSB udstedt til at udføre arbejder i forbindelse med anvendelsen af oplysninger, der udgjorde statshemmeligheder.

260 Sagsøgeren har gjort gældende, at dokument nr. 2 knap nok er læseligt, og at det hverken gør det muligt at fastslå, hvilken type licens der er tale om, hvem den er udstedt til, eller om licensen stadig var gyldig på tidspunktet for vedtagelsen af retsakterne om opretholdelse af september 2024

261 Det skal imidlertid bemærkes, således som det fremgår af præmis 204 og 205 ovenfor, at siden fra Positive Technologies' websted, der er indeholdt i dokument nr. 2, angiver, at sidstnævnte har en licens fra FSB, og at den omstændighed, at licenstypen ikke er læselig, er uden betydning.

262 I det tredje bevismateriale er dokument nr. 2 suppleret med dokument nr. 8, som indeholder en liste over de forskellige licenser, som Positive Technologies var i besiddelse af, samt en kopi af to licenser fra FSB, hvoraf sagsøgeren har fremlagt en oversættelse i bilag C.15 til replikken.

263 Som det allerede er fastslået i præmis 219 ovenfor, svarer skatteidentifikationsnummeret på disse licenser til Pozitiv Teknolodzhiz' skatteidentifikationsnummer, der er nævnt i uddraget fra databasen »Ready Ratios« vedrørende sidstnævnte, og som er indeholdt i dokument nr. 3 i det tredje bevismateriale.

264 Hvad angår den første licens fra FSB til aktiviteter ved hjælp af kryptografiske værktøjer, som FSB udstedte til Pozitiv Teknolodzhiz den 10. november 2014, har sagsøgeren gjort gældende, at Rådet ikke har godtgjort, at denne licens stadig var i kraft på datoen for vedtagelsen af retsakterne om opretholdelse af september 2024.

265 I denne henseende skal det fastslås, at licensen fra FSB i dokument nr. 8 blev udstedt af FSB for en tidsubegrænset periode, og at Rådet med rimelighed heraf kunne konkludere, at Pozitiv Teknolodzhiz stadig var indehaver af licensen på tidspunktet for vedtagelsen af retsakterne om opretholdelse af september 2024.

266 Det skal endvidere bemærkes, at eftersom kriterium i) handler om besiddelse af en hvilken som helst licens fra FSB, er sagsøgerens argumenter vedrørende karakteren af denne licens til kryptering virkningsløse.

267 Hvad angår den anden licens fra FSB, der blev udstedt af FSB til Pozitiv Teknolodzhiz den 28. april 2015, og som var gyldig indtil den 8. april 2020, til at udføre arbejder med oplysninger, der udgør en statshemmelighed, har sagsøgeren gjort gældende, at licensen er udløbet.

268 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at Rådet har taget hensyn til dokument nr. 9 i det tredje bevismateriale, hvoraf fremgår, at denne licens var blevet tildelt Pozitiv Teknolodzhiz efter en ansøgning om fornyelse af en tidligere licens. Rådet har anført, at det derfor er sandsynligt, at Pozitiv Teknolodzhiz på ny har ansøgt om og opnået en fornyelse af denne licens.

269 I modsætning til hvad sagsøgeren har gjort gældende, er den omstændighed, at dokument nr. 9 stammer fra 2014, ikke tilstrækkelig til at konkludere, at det ikke længere var relevant på tidspunktet for vedtagelsen af retsakterne om opretholdelse af september 2024. Dette dokument gør det nemlig muligt at fastslå, at Positive Technologies i 2014 bekendtgjorde, at denne anden licens fra FSB ville blive fornyet.

270 Det skal imidlertid bemærkes, at i henhold til den retspraksis, der er nævnt i præmis 175 og 176 ovenfor, påhviler det Rådet at godtgøre rigtigheden af den begrundelse, der blev gjort gældende over for sagsøgeren på tidspunktet for vedtagelsen af retsakterne om opretholdelse af september 2024, og at Rådet har løftet bevisbyrden, såfremt det fremlægger en række tilstrækkeligt konkrete, præcise og samstemmende indicier. I overensstemmelse med den retspraksis, der er nævnt i præmis 111, 177 og 179 ovenfor, skal der desuden tages hensyn til vanskelighederne med at få adgang til beviser og til objektive oplysninger, navnlig henset til konfliktsituationen mellem Den Russiske Føderation og Ukraine.

271 I denne henseende fremgår det af uddraget fra databasen »Ready Ratios« vedrørende Pozitiv Teknolodzhiz, der er fremlagt som bilag til duplikken, at den del, der vedrører de licenser, som dette selskab var i besiddelse af, er blevet redigeret i henhold til den russiske føderale lovgivning og indeholder angivelsen »adgangen til disse oplysninger er begrænset«.

272 Rådet kunne imidlertid med rimelighed antage, at det ikke ville have været nødvendigt at redigere denne del, hvis Pozitiv Teknolodzhiz ikke havde haft nogen licens.

273 Det følger heraf, at Rådet støttede sig på en række oplysninger, der var tilstrækkeligt troværdige til at gøre det muligt for det med rimelighed at antage, at Pozitiv Teknolodzhiz efter 2020 havde ansøgt om fornyelse af den anden licens til at udføre arbejde ved hjælp af oplysninger, der udgjorde en statshemmelighed, og at Pozitiv Teknolodzhiz fortsat var indehaver heraf på tidspunktet for vedtagelsen af retsakterne om opretholdelse af september 2024.

274 Sagsøgeren har ikke fremført noget forhold, der kan rejse tvivl om denne vurdering. Adspurgt herom i retsmødet anførte sagsøgeren flere gange, at den ikke var i besiddelse af oplysninger om, hvorvidt Pozitiv Teknolodzhiz var indehaver af en licens fra FSB eller ej.

275 Det fremgår af det ovenstående, at dokumenterne i det tredje bevismateriale i tilstrækkelig grad godtgør, at Pozitiv Teknolodzhiz, der er et helejet datterselskab af sagsøgeren, var indehaver af en licens fra FSB på tidspunktet for vedtagelsen af retsakterne om opretholdelse af september 2024.

276 Det må derfor fastslås, at Rådet har godtgjort, at sagsøgeren, alias Positive Technologies, var en enhed, der var indehaver af en licens fra FSB, og at sagsøgeren opfyldte den anden betingelse, der er fastsat i kriterium i).

277 Rådet anlagde derfor ikke et urigtigt skøn i retsakterne om opretholdelse af september 2024 ved at fastslå, at sagsøgeren opfyldte betingelserne for anvendelse af kriterium i), og følgelig ved at opretholde sagsøgerens navn på de omhandlede lister.

278 Det følger heraf, at det tredje anbringende skal forkastes.

Det fjerde anbringende om tilsidesættelse af retten til forsvar og af forpligtelsen til at foretage en fornyet gennemgang af afgørelsen om opførelse af sagsøgerens navn på de omhandlede lister

279 Det fjerde anbringende er i det væsentlige opdelt i to led, hvoraf det første vedrører en tilsidesættelse af retten til forsvar, og det andet vedrører Rådets tilsidesættelse af forpligtelsen til at foretage en fornyet gennemgang af sin afgørelse om opførelse af sagsøgerens navn på de omhandlede lister.

Det første led om tilsidesættelse af retten til forsvar

280 I replikken har sagsøgeren i det væsentlige gjort gældende, at Rådet har tilsidesat sagsøgerens ret til forsvar ved for sent at fremsende det andet bevismateriale til sagsøgeren.

281 Sagsøgeren har for det første anført, at det andet bevismateriale, der er dateret den 16. maj 2023, dvs. inden vedtagelsen af de oprindelige retsakter, ikke blev fremsendt til sagsøgeren af Rådet som svar på sagsøgerens anmodning af 13. juli 2023 om at fremsende de sagsakter, der lå til grund for

opførelsen af sagsøgerens navn på de lister, der var knyttet som bilag til de oprindelige retsakter. For det andet har sagsøgeren gjort gældende, at i den udstrækning det andet bevismateriale blev fremsendt til sagsøgeren efter dennes anmodning af 25. september 2023 om aktindsigt i de dokumenter, der begrundede opretholdelsen af sagsøgerens navn på de omhandlede lister, indeholdt det nye oplysninger som begrundelse for denne opretholdelse. Rådet havde derfor været forpligtet til at fremlægge disse beviser for sagsøgeren forud for vedtagelsen af retsakterne om opretholdelse af september 2023.

282 I denne henseende skal det bemærkes, at Unionens retsinstanser ifølge Domstolens praksis under prøvelsen af restriktive foranstaltninger skal sikre en i princippet fuldstændig legalitetsprøvelse af alle EU-retsakter under hensyn til de grundlæggende rettigheder, der udgør en integrerende del af EU-rettens almindelige retsgrundsætninger. Disse grundlæggende rettigheder omfatter bl.a. overholdelse af retten til forsvar og retten til en effektiv domstolsbeskyttelse (jf. dom af 16.10.2024, CRA mod Rådet, T-201/23, EU:T:2024:697, præmis 59 og 60 og den deri nævnte retspraksis).

283 Det bemærkes, at retten til at blive hørt i forbindelse med enhver procedure, der er fastsat i chartrets artikel 41, stk. 2, litra a), som udgør en integrerende del af overholdelsen af retten til forsvar, garanterer enhver muligheden for på en hensigtsmæssig og effektiv måde at tilkendegive sit synspunkt under en administrativ procedure, og inden der over for vedkommende træffes en afgørelse, som kan berøre vedkommendes interesser negativt (jf. dom af 27.7.2022, RT France mod Rådet, T-125/22, EU:T:2022:483, præmis 75 og den deri nævnte retspraksis, og dom af 15.11.2023, OT mod Rådet, T-193/22, EU:T:2023:716, præmis 79).

284 Hvad angår respekten for retten til at blive hørt fremgår det af retspraksis, at når der er tale om den oprindelige afgørelse om at opføre en person eller en enhed på en liste over personer og enheder, hvis midler indefryses, er Rådet ikke forpligtet til på forhånd at meddele den pågældende person eller enhed de grunde, hvorpå det påtænker at basere denne opførelse. En sådan foranstaltning skal således, for at dens effektivitet ikke skal bringes i fare, i sagens natur kunne drage fordel af en overraskelseseffekt og finde anvendelse med øjeblikkelig virkning. På anmodning til Rådet har den pågældende person eller enhed ligeledes ret til at give dens mening om disse forhold til kende, når retsakten er vedtaget (dom af 27.7.2022, RT France mod Rådet, T-125/22, EU:T:2022:483, præmis 80 og den deri nævnte retspraksis).

285 Det følger derimod af retten til forsvar og retten til en effektiv domstolsbeskyttelse, at Unionens kompetente myndighed under en procedure til afgørelse af, om en persons navn skal opføres eller forblive på listen i bilaget til en retsakt om restriktive foranstaltninger, skal meddele den berørte person de belastende oplysninger, som den er i besiddelse af og baserer sin afgørelse på, for at denne person kan forsvare sine rettigheder under de bedst mulige betingelser og kan beslutte på et fuldt oplyst sagsgrundlag, om sagen bør prøves af Unionens retsinstanser. Den efter EU-retten kompetente myndighed skal i forbindelse med nævnte meddelelse give denne person mulighed for at fremsætte sine bemærkninger til den begrundelse, der lægges den pågældende til last (dom af 10.5.2016, Mikhalchanka mod Rådet, T-693/13, EU:T:2016:283, præmis 46 og 47, og af 12.2.2020, Amisi Kumba mod Rådet, T-163/18, EU:T:2020:57, præmis 50; jf. ligeledes i denne retning dom af 18.7.2013, Kommissionen m.fl. mod Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P og C-595/10 P, EU:C:2013:518, præmis 111 og 112).

286 Retten til at blive hørt forud for vedtagelsen af retsakter, som opretholder navnet på en person eller en enhed på en liste over personer eller enheder, som er omfattet af restriktive foranstaltninger, gælder, når Rådet i afgørelsen om at fastholde opførelsen af en persons navn på

listen lægger nye forhold til grund mod vedkommende, dvs. forhold, som ikke fremgik af den oprindelige opførelse af denne persons navn på samme liste (jf. dom af 18.6.2015, Ipatau mod Rådet, C-535/14, EU:C:2015:407, præmis 26 og den deri nævnte retspraksis, og af 15.11.2023, OT mod Rådet, T-193/22, EU:T:2023:716, præmis 102 og den deri nævnte retspraksis).

287 Når opretholdelsen af navnet på en person eller en enhed på en liste over personer eller enheder, der er omfattet af restriktive foranstaltninger, er baseret på de samme grunde som dem, der begrundede vedtagelsen af den oprindelige retsakt, og der ikke lægges nye forhold til grund mod vedkommende, er Rådet imidlertid ikke forpligtet til på ny at give den omhandlede person eller enhed meddelelse om de omstændigheder, der lægges den pågældende til last, for at overholde dennes ret til at blive hørt (dom af 15.11.2023, OT mod Rådet, T-193/22, EU:T:2023:716, præmis 103 og den deri nævnte retspraksis, og af 4.9.2024, Shamalov mod Rådet, T-651/22, ikke trykt i Sml., EU:T:2024:576, præmis 124 og den deri nævnte retspraksis).

288 I den foreliggende sag skal det bemærkes, at det andet bevismateriale indeholder et arbejdsdokument udarbejdet af EU-Udenrigstjenesten, hvori angives følgende formål: »UKRAINE […], Underlying/supporting evidence – Horizontal Evidence Pack – status based IT – territorial integrity regime«. Dette arbejdsdokument blev forelagt Rådet til støtte for dets hensigt om at indføre et nyt kriterium for vedtagelse af restriktive foranstaltninger over for juridiske personer, enheder eller organer, der er aktive i den russiske IT-sektor, og som har en licens, der administreres af FSB eller det russiske industri- og handelsministerium. Dokumentet indeholder forskellige kilder vedrørende russiske trusler inden for områderne information og informationsteknologi, licenser fra FSB og licenser til »våben og militært udstyr«, der er udstedt af det russiske industri- og handelsministerium.

289 Det skal i lighed med det af Rådet anførte bemærkes, at det andet bevismateriale udgør et arbejdsdokument fra EU-Udenrigstjenesten, der er udarbejdet til støtte for indførelsen af kriterium i), men at det ikke indeholder nogen oplysninger vedrørende sagsøgerens individuelle situation eller opførelsen af dennes navn på de omhandlede lister, hvilket sidstnævnte medgav i retsmødet.

290 Det følger imidlertid af fast retspraksis, at retten til at blive hørt i forbindelse med en administrativ procedure vedrørende en bestemt person, hvilken ret skal overholdes, selv om der ikke er fastsat nogen bestemmelser vedrørende den pågældende procedure, ikke kan overføres til proceduren i artikel 29 TEU og proceduren i artikel 215 TEUF, der, som det er tilfældet i den foreliggende sag, fører til vedtagelsen af almengyldige retsakter. Der foreligger nemlig ingen bestemmelse, som forpligter Rådet til at underrette enhver person, der potentielt kan være omfattet af et nyt almengyldigt kriterium, om vedtagelsen af dette kriterium (jf. dom af 13.9.2023, Venezuela mod Rådet, T-65/18 RENV, EU:T:2023:529, præmis 39 og den deri nævnte retspraksis).

291 For så vidt som det andet bevismateriale ikke indeholdt nogen belastende beviser, der tjente som grundlag for opførelsen og opretholdelsen af sagsøgerens navn på de omhandlede lister, var Rådet derfor ikke forpligtet til at meddele sagsøgeren dette i henhold til den retspraksis, der er nævnt i præmis 284-286 ovenfor, hverken som svar på sagsøgerens anmodning af 13. juli 2023 eller inden vedtagelsen af de første opretholdelsesretsakter. Sagsøgeren kan derfor ikke med føje gøre gældende, at sagsøgerens ret til forsvar er blevet tilsidesat.

292 Følgelig skal det første led forkastes, uden at det er nødvendigt at tage stilling til de argumenter, som Rådet har fremført med henblik på at bestride, at det kan antages til realitetsbehandling.

Det andet led vedrørende Rådets tilsidesættelse af forpligtelsen til at foretage en fornyet gennemgang af sin afgørelse om at opføre sagsøgerens navn på de omhandlede lister

– Retsakterne om opretholdelse af september 2023

293 Sagsøgeren har gjort gældende, at Rådet har tilsidesat sin forpligtelse i henhold til artikel 6 i afgørelse 2014/145 og artikel 14 i forordning nr. 269/2014 til med regelmæssige mellemrum at tage sine afgørelser om opførelse på listerne over personer, der er omfattet af restriktive foranstaltninger, op til revision med henblik på at sikre sig, at disse foranstaltninger fortsat er passende. Sagsøgeren har gjort gældende, at en korrekt undersøgelse af de beviser, der er fremlagt til støtte for opførelsen af sagsøgerens navn på de omhandlede lister, ville have vist, at sagsøgeren ikke var i besiddelse af en licens fra FSB og burde have ført til, at sagsøgerens navn blev fjernet fra de omhandlede lister.

294 Artikel 6, stk. 3, i afgørelse 2014/145 bestemmer, at »[d]enne afgørelse overvåges løbende«. Det fremgår af artikel 14, stk. 4, i forordning nr. 269/2014, at »[l]isten i bilag I tages op til revision med regelmæssige mellemrum og mindst hver 12. måned«.

295 Det skal bemærkes, at de restriktive foranstaltninger er præventive og pr. definition midlertidige, idet deres gyldighed altid forudsætter, at de faktiske og retlige omstændigheder, der lå til grund for deres vedtagelse, fortsat eksisterer, og at det er nødvendigt at opretholde dem for at realisere målet med dem. Det påhviler således Rådet i forbindelse med den periodiske fornyede gennemgang af disse foranstaltninger at foretage en opdateret vurdering af situationen og at gøre status over virkningerne af sådanne foranstaltninger med henblik på at afgøre, om de har gjort det muligt at nå de mål, der forfølges med den oprindelige opførelse af navnene på de berørte personer og enheder på den omtvistede liste, og om der stadig kan drages den samme konklusion vedrørende de nævnte personer og enheder (jf. dom af 15.11.2023, OT mod Rådet, T-193/22, EU:T:2022:716, præmis 168 og den deri nævnte retspraksis, af 29.5.2024, Belavia mod Rådet, T-116/22, EU:T:2024:334, præmis 76 og den deri nævnte retspraksis, og af 11.9.2024, Tokareva mod Rådet, T-744/22, EU:T:2024:608, præmis 36 og den deri nævnte retspraksis).

296 Det skal ligeledes bemærkes, at det med henblik på at begrunde opretholdelsen af en persons navn på listen ikke er forbudt for Rådet at støtte sig på de samme beviser, der begrundede den oprindelige opførelse, genopførelsen eller den tidligere opretholdelse af den pågældende persons navn på listen, forudsat dels, at opførelsesgrundene er uændrede, dels at konteksten ikke har ændret sig på en sådan måde, at disse beviser ikke længere er anvendelige. Denne kontekst omfatter ikke blot situationen i det land, over for hvilket ordningen med restriktive foranstaltninger er blevet indført, men også den pågældende persons særlige situation (jf. dom af 15.11.2023, OT mod Rådet, T-193/22, EU:T:2023:716, præmis 169 og den deri nævnte retspraksis, og af 29.5.2024, Belavia mod Rådet, T-116/22, EU:T:2024:334, præmis 77 og den deri nævnte retspraksis).

297 I den foreliggende sag skete der ved den bekendtgørelse, som blev offentliggjort i EU-Tidende af 26. juni 2023, og som er nævnt i præmis 9 ovenfor, underretning af de personer, enheder og organer, der var omfattet af de restriktive foranstaltninger, som er fastsat i de oprindelige retsakter, om, at de inden den 14. juli 2023 kunne indgive en anmodning til Rådet om, at den afgørelse, hvorved deres navne var blevet opført på de lister, der var knyttet som bilag til disse retsakter, blev taget op til fornyet overvejelse.

298 Imidlertid har sagsøgeren for det første ikke efter vedtagelsen af de oprindelige retsakter gjort brug af muligheden for at indgive en anmodning til Rådet om, at opførelsen af sagsøgerens navn på de omhandlede lister tages op til fornyet overvejelse.

299 For det andet skal det bemærkes, at Rådet med henblik på at vedtage retsakterne om opretholdelse af september 2023 støttede sig på den samme begrundelse som den, der begrundede vedtagelsen af de oprindelige retsakter, og at det støttede sig på det første bevismateriale, uden at der blev lagt nye forhold til grund i forhold til sagsøgeren.

300 Det fremgår i øvrigt af analysen af det tredje anbringende, at Rådet ikke anlagde et urigtigt skøn, da det på tidspunktet for vedtagelsen af retsakterne om opretholdelse af september 2023 vurderede, at situationens alvor i Ukraine fortsat var alvorlig, og at sagsøgeren opfyldte de betingelser, der er fastsat i kriterium i).

301 Sagsøgeren kan derfor ikke med føje gøre gældende, at Rådet tilsidesatte sin forpligtelse til at foretage en fornyet gennemgang inden vedtagelsen af retsakterne om opretholdelse af september 2023.

– *Vedrørende retsakterne om opretholdelse af marts 2024*

302 Sagsøgeren har gjort gældende, at Rådet ikke inden vedtagelsen af retsakterne om opretholdelse af marts 2024 på ny undersøgte, om begrundelsen for opførelsen af sagsøgerens navn på de omhandlede lister fortsat var relevant, og ikke tog hensyn til de bemærkninger, som sagsøgeren havde fremsat, hvilket var i strid med artikel 3, stk. 3, i afgørelse 2014/145 og artikel 14, stk. 3, i forordning nr. 269/2014. I sin anmodning af 1. november 2023 om fornyet gennemgang forklarede sagsøgeren klart, at Rådets misforståelse af det russiske licenssystem havde foranlediget Rådet til at anvende kriterium i) ukorrekt, og sagsøgeren godtgjorde, at sagsøgeren ikke var omfattet af dette kriterium.

303 Sagsøgeren har henvist til, at Rådet i sin skrivelse af 13. marts 2024 blot anførte, at det ikke kunne acceptere sagsøgerens fortolkning af kriterium i), uden at indlede drøftelser eller give nogen forklaring. Rådet undlod at tage hensyn til et bevis vedrørende sagsøgeren, nemlig uddraget fra databasen »Ready Ratios«, der viste, at sagsøgeren ikke var i besiddelse af en licens fra FSB. Sagsøgeren har gjort gældende, at hvis Rådet havde undersøgt de oplysninger, som sagsøgeren havde fremlagt, og havde foretaget en fornyet gennemgang af sin afgørelse, ville det ikke have opretholdt sagsøgerens navn på de omhandlede lister.

304 Artikel 3, stk. 3, i afgørelse 2014/145 og artikel 14, stk. 3, i forordning nr. 269/2014 bestemmer følgende:

»Fremsættes der bemærkninger eller forelægges der væsentlig ny dokumentation, tager Rådet sin afgørelse op til fornyet overvejelse og underretter den fysiske eller juridiske person, enheden eller organet herom.«

305 Når den berørte person eller enhed fremsætter bemærkninger til begrundelsen, har Unionens kompetente myndighed pligt til omhyggeligt og upartisk at undersøge, om de fremførte grunde har det fornødne grundlag i lyset af disse bemærkninger og eventuelle formildende omstændigheder, der fremgår heraf (dom af 18.7.2013, Kommissionen m.fl. mod Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P og C-595/10 P, EU:C:2013:518, præmis 114, og af 6.6.2018, Arbuzov mod Rådet, T-258/17, EU:T:2018:331, præmis 61).

306 Selv om overholdelsen af retten til forsvar og retten til at blive hørt kræver, at EU-institutionerne gør det muligt for de interesserede parter effektivt at give deres mening til kende, kan denne overholdelse ikke indebære en pligt for de nævnte institutioner til at tilslutte sig denne (dom af 27.9.2018, Ezz m.fl. mod Rådet, T-288/15, EU:T:2018:619, præmis 330, og af 11.9.2024, Mordashova mod Rådet, T-497/22, ikke trykt i Sml., EU:T:2024:604, præmis 70).

307 Den omstændighed alene, at Rådet ikke konkluderede, at forlængelsen af de restriktive foranstaltninger ikke havde det fornødne grundlag, eller endog fandt det hensigtsmæssigt at efterprøve dette på baggrund af sagsøgernes bemærkninger, kan derfor ikke medføre, at der ikke blev taget hensyn til sådanne bemærkninger (dom af 11.9.2024, Mordashova mod Rådet, T-497/22, ikke trykt i Sml., EU:T:2024:604, præmis 71; jf. ligeledes i denne retning dom af 27.9.2018, Ezz m.fl. mod Rådet, T-288/15, EU:T:2018:619, præmis 331).

308 Rådet er i øvrigt ikke forpligtet til at besvare bemærkninger fremsat af den pågældende person eller enhed inden vedtagelsen af de påtænkte restriktive foranstaltninger (dom af 31.1.2019, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl. mod Rådet, C-225/17 P, EU:C:2019:82, præmis 92, og af 11.9.2024, Mordashova mod Rådet, T-497/22, ikke trykt i Sml., EU:T:2024:604, præmis 72).

309 I det foreliggende tilfælde skete der ved den bekendtgørelse, som blev offentliggjort i EU-Tidende af 14. september 2023, og som er nævnt i præmis 13 ovenfor, underretning af de personer og enheder, der var omfattet af de restriktive foranstaltninger, der var fastsat i retsakterne om opretholdelse af september 2023, om, at de inden den 2. november 2023 kunne indgive en anmodning til Rådet om en fornyet gennemgang af den afgørelse, hvorved deres navne var blevet opført på de lister, der var knyttet som bilag til disse retsakter. Desuden fremsendte Rådet den 31. oktober 2023 som svar på en anmodning fra sagsøgeren på ny en kopi af det første bevismateriale samt fremsendte det andet bevismateriale til sagsøgeren. Den 1. november 2023 indgav sagsøgeren en anmodning til Rådet om en fornyet gennemgang af dets afgørelse om at opretholde sagsøgerens navn på de omhandlede lister ved retsakterne om opretholdelse af september 2023.

310 Ved skrivelse af 13. marts 2024 besvarede Rådet sagsøgerens bemærkninger og afslog sagsøgerens anmodning om fornyet gennemgang. Rådet anførte i det væsentlige, at sagsøgerens bemærkninger vedrørende fortolkningen af kriterium i) og den omstændighed, at sagsøgeren ikke var i besiddelse af en licens fra FSB, er identiske med de argumenter, sagsøgeren har fremført i forbindelse med det foreliggende søgsmål, og Rådet henviste til sine argumenter i svarskriftet. Rådet anførte ligeledes igen, at det fremgik af det første bevismateriale, at sagsøgeren som enhed var indehaver af en licens fra FSB.

311 Henset til den retspraksis, der er nævnt i præmis 306 og 307 ovenfor, er det følgelig med urette, at sagsøgeren har bebrejdet Rådet, at det tilsidesatte sin forpligtelse til at foretage en fornyet gennemgang af sagsøgerens situation inden vedtagelsen af retsakterne om opretholdelse af marts 2024.

312 Det fremgår endvidere af den retspraksis, der er nævnt i præmis 308 ovenfor, at sagsøgeren ikke med føje kan kritisere Rådet for, at det ikke indledte drøftelser vedrørende fortolkningen af kriterium i) og redegørelsen vedrørende licenser til »statshemmeligheder« i den sagkyndige erklæring, der er vedlagt som bilag til replikken. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at sagsøgeren ikke havde fremlagt denne sagkyndige erklæring, som er dateret 7. februar 2024, til støtte for sin anmodning af 1. november 2023 om fornyet gennemgang.

– Retsakterne om opretholdelse af september 2024

313 Sagsøgeren har gjort gældende, at Rådet inden vedtagelsen af retsakterne om opretholdelse af september 2024 tilsidesatte forpligtelsen til at foretage en passende undersøgelse af afgørelsen om at opretholde sagsøgerens navn på de omhandlede lister, så meget desto mere som Rådet i den ændrede opførelsesgrund, der fremgår af disse retsakter, medgav, at sagsøgeren ikke havde en licens fra FSB, og at sagsøgeren derfor ikke opfyldte betingelserne i kriterium i). Sagsøgeren har anført, at Rådet i sin skrivelse af 13. september 2024 fastholdt sin vurdering, hvorefter der var en forbindelse mellem besiddelsen af en licens fra FSB og deltagelse i de russiske sikkerhedstjenesters aktiviteter på trods af de talrige beviser og forklaringer, som sagsøgeren havde fremlagt.

314 Det bemærkes, at der ved den bekendtgørelse, der blev offentliggjort i EU-Tidende den 13. marts 2024, og som er nævnt i præmis 18 ovenfor, skete underretning af de personer og enheder, der var omfattet af de restriktive foranstaltninger, der er fastsat i retsakterne om opretholdelse af marts 2024, om, at de inden den 3. juni 2024 kunne indgive en anmodning til Rådet om en fornyet gennemgang af afgørelsen, hvorved deres navne var blevet opført på de lister, der var knyttet som bilag til disse retsakter. Den 31. maj 2024 indgav sagsøgeren en anmodning til Rådet om fornyet gennemgang af afgørelsen om at opretholde sagsøgerens navn på de omhandlede lister i retsakterne om opretholdelse af marts 2024.

315 Den 16. juli 2024 meddelte Rådet sagsøgeren, at det havde til hensigt at opretholde selskabets navn på de omhandlede lister på grundlag af en ændret begrundelse, og fremsendte det tredje bevismateriale til sagsøgeren. Den 31. juli 2024 fremsatte sagsøgeren bemærkninger til Rådet vedrørende dets hensigt om at opretholde sagsøgerens navn på de omhandlede lister under hensyntagen til den ændrede begrundelse.

316 Ved skrivelse af 13. september 2024 besvarede Rådet sagsøgerens bemærkninger i skrivelserne af 31. maj og 31. juli 2024 og afslog anmodningen om fornyet gennemgang. Rådet anførte, at den ændrede begrundelse afspejlede dets holdning siden vedtagelsen af de oprindelige retsakter, nemlig at sagsøgeren og dennes datterselskab Pozitiv Tecknolodzhiz udgjorde én enhed, og at førstnævnte var indehaver af en licens fra FSB, fordi denne licens var blevet udstedt til sidstnævnte. Rådet bemærkede, at det tredje bevismateriale indeholdt tilstrækkelige beviser for, at Pozitiv Tecknolodzhiz havde en licens fra FSB. Rådet henviste til de argumenter, som det havde fremført i forbindelse med det foreliggende søgsmål, idet det fremhævede, at det havde henvist til talrige beviser til støtte for sin vurdering, hvorefter de enheder, der var aktive i den russiske IT-sektor, og som havde en licens fra FSB, de facto kunne mobiliseres for at støtte sikkerhedstjenesterne, og tilføjede, at sagsøgeren ikke havde fremlagt beviser, der kunne rejse tvivl om denne vurdering.

317 Henset til den retspraksis, der er nævnt i præmis 306 og 307 ovenfor, er det følgelig med urette, at sagsøgeren har kritiseret Rådet for, at det tilsidesatte sin forpligtelse til at foretage en fornyet undersøgelse af sagsøgerens situation og af sagsøgerens ret til at blive hørt inden vedtagelsen af retsakterne om opretholdelse af september 2024.

318 Det fremgår af det ovenstående, at Rådet har opfyldt sine forpligtelser vedrørende dels den fornyede gennemgang af sagsøgerens situation med henblik på forlængelse af de restriktive foranstaltninger over for denne, dels overholdelsen af sagsøgerens ret til at blive hørt under de procedurer, der førte til vedtagelsen af retsakterne om opretholdelse.

319 Det følger heraf, at det andet led og dermed det fjerde anbringende skal forkastes.

320 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal Rådet frifindes i det hele.

Sagsomkostninger

321 I henhold til procesreglementets artikel 134, stk. 1, pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom.

322 I henhold til procesreglementets artikel 138, stk. 1, bærer medlemsstater og institutioner, der er indtrådt i en sag, deres egne omkostninger.

323 Da sagsøgeren har tabt sagen, bør det pålægges denne at bære sine egne omkostninger og betale Rådets omkostninger i overensstemmelse med sidstnævntes påstand herom. Kongeriget Nederlandene bærer sine egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Ottende Udvidede Afdeling):

1) Rådet for Den Europæiske Union frifindes.

2) Positive Group PAO bærer sine egne omkostninger og betaler de omkostninger, der er afholdt af Rådet for Den Europæiske Union.

3) Kongeriget Nederlandene bærer sine egne omkostninger.

Kornezov De Baere Petrlík

Kecsmár Kingston

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 10. september 2025.

Underskrifter